

PODROBNÝ HARMONOGRAM JESENNÉHO ZBERU VEĽKOKAPACITNÉHO ODPADU

STR. 8

KTO SÚ NOVÉ OSOBNOSTI PETRŽALKY?

STR. 4 – 5

Poslednú septembrovú sobotu najľudnatejšie sídlisko už po dvadsiaty siedmy raz ocenilo svojich významných obyvateľov. | Foto: Ivana Vrabľová

AJ SAMOTU TREBA LIEČIŤ

Obyvatelia veľkých miest (i sídlisk), ženy na materskej či seniori najviac trpia osamelosťou až izolovanosťou. Ukázali to výsledky zrejme najrozsiahlejšieho výskumu v dejinách Slovenska na tému osamelosti, ktorý od začiatku roku 2024 až do júna 2026 realizuje tím odborníkov na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave v rámci Centra výskumu psychických

porúch. „Na projekt DISCONNECT sa nám podarilo získať veľkú finančnú podporu, takže môžeme tento problém skúmať naozaj komplexnými a modernými metódami,“ približuje členka tímu, psychologička Alexandra Straková. S kolegyňou Simonou Krakovskou v rozhovore prezradili viac o tom, kedy je už osamelosť závažným problémom a aj to, či sa dá liečiť.

STR. 14 – 15

STRATENÉ UMENIE SÍDLISKA

Nie všetky umelecké diela, ktoré boli zhotovené v rámci výtvarného dotvorenia novej Petržalky, mali to šťastie a prežili do dnešných dní.

STR. 22 – 23

SME OTVORENÍ KAŽDÉMU, KTO SA CHCE ZLEPŠOVAŤ

„Mojou najväčšou ambíciou je viesť deti k bokeju správnou cestou, nerobiť z nich iba bráčon, ale aj správnych, silných ľudí,“ hovorí Filip Honz, tréner nového klubu Petržalka Hockey Team.

STR. 26 – 27

STAROSTA HRČKA: POSLEDNÉ MESIACE BOLI PRE ÚRAD ŤAŽKÉ

VOĽBY DO ORGÁNOV
SAMOSPRÁVY OBCÍ 2025

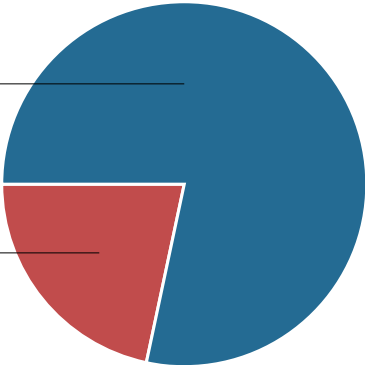
Počet hlasov

Ján Hrčka

12 260
(78,58 %)

Juraj Mravec

3 341
(21,41 %)

Zložením sľubu sa stal **Ján Hrčka** opäť oficiálnym starostom Petržalky. Stalo sa tak na septembrovom rokovaní miestneho zastupiteľstva.

Mestská časť bola bez oficiálneho starostu od 1. júna po tom, ako sa Hrčka vzdal mandátu. Išlo o vyvodenie politickej zodpovednosti za miliónový podvod, ktorý odhalil na miestnom úrade. Rozhodnutie vzdať sa mandátu odôvodnil tým, že na podvod neprišiel skôr. Hrčka dovtedy šéfoval petržalskej miestnej samospráve od roku 2018.

„Chcel by som poďakovať všetkým obyvateľom, ktorí mi dali dôveru na dokončenie tohto volebného obdobia,“ zdôraznil Hrčka po zložení sľubu. „Taktisto som si vedomý, že posledných pár mesiacov nebolo pre úrad ľahkých,“ pokračoval, pričom situáciu v sú-

vislosti s miliónovým podvodom na úrade vníma ako veľké poučenie pre všetkých. „Nikto nemá na čele napísané, aký je, ani nevidíte do duše ľudí, kto to robí s čestným úmyslom a kto s veľmi zlým úmyslom,“ uzavrel s tým, že kontroly sa neskončili. Zároveň verí, že sa volebné obdobie podarí dokončiť tak, ako bolo naplánované.

Hrčka zvíťazil v doplňujúcich voľbách starostu Petržalky, ktoré sa konali 6. septembra. O funkciu starostu sa uchádzali dvaja kandidáti, okrem Jána Hrčku kandidoval aj miestny poslanec **Juraj Mravec**. Za starostu bol zvolený Hrčka s počtom hlasov 12 260, čo predstavuje 78,58 percenta. Na voľbách sa zúčastnilo 16,27 percenta oprávnených voličov.

Silvia Šimeková, TASR

ŠPORTOVÝ AREÁL NA PANKÚCHOVEJ JE OTVORENÝ

Petržalská samospráva sa môže pochváliť najmodernejším multifunkčným športoviskom vo svojej histórii. V decembri 2024 bol oficiálne skolaudovaný jeden z najdôležitejších projektov pre rozvoj športovej infraštruktúry – **Multifunkčná športová hala Pankúchova**, ktorá od začiatku tohto roka slúži stovkám detí nielen z petržalských základných škôl.

Náklady sa po dokončení haly so všetkými zmenami a vylepšeniami projektu navýšili z pôvodných 2,5 na 3,7 milióna eur. Až 1,2 milióna eur však pokryla dotácia od Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (MIRRI).

Ešte v júni 2024, bol skolaudovaný prvý zo štyroch školských bazénov – na ZŠ Pankúchova – za takmer 2,3 milióna eur, necelý milión poskytol Fond na podporu športu. Bazén od spustenia prevádzky v lete minulého roka využívajú najmä deti z letných táborov a žiaci v rámci vyučovania.

K najnovším prírastkom v rámci športového areálu Pankúchova sa radí vonkajší atletický

ovál s dĺžkou 200 metrov, so 4 dráhami, šprintérskou rovinkou (60 metrov) a doskočiskom pre skok do diaľky.

V jeho strede vyrástlo futbalové ihrisko s automatickým závlahovým systémom, neskôr by mala pribudnúť aj ekoučebňa pre žiakov školy. Projekt podporila aj Rada partnerstva pre integrovaný územný rozvoj Bratislavského kraja na roky 2021 – 2027, ktorá schválila projektový zámer investície.

Projekt vyjde mestskú časť na cca 390-tisíc eur. Zhruba 85 percent týchto nákladov sa Petržalka pokúsi dodatočne vykryť z mimorozpočtových zdrojov. „Na spracovaní podkladov, na základe ktorých by nám boli finančné prostriedky refundované, pracujeme už teraz,“ upresnil **Miloš Holán**, zástupca prednostu pre investície a dopravu petržalského miestneho úradu.

Mária Halašková

Športový areál na Pankúchovej Petržalka slávnostne otvorila 1. septembra.
Foto: Tatiana Šeliga

Celkové náklady petržalskej samosprávy na vybudovanie a obnovu športovísk už presiahli šesť miliónov eur. Značnú časť výdavkov, viac ako 2,5 milióna, pokryli externé zdroje.

POMÔŽTE OBNOVIŤ RADOSTNÝ ŽIVOT

Občianske združenie Konduktor oživuje už štvrtú monumentálnu maľbu na paneláku – Radostný život od Jána Ilavského na Fedinovej ulici.

„V Petržalke vzniklo v 80. rokoch 20. storočia osem monumentálnych malieb na bočných fasádach niektorých 12-poschodových panelákov. Tieto maľby s plochou až 450 m² mali za úlohu zveľadiť prostredie monotónneho šedivého sídliska, ale plnili aj funkciu orientačných bodov. Po roku 2000, kedy sa začalo s masívnym zatepľovaním, postupne všetky tieto maľby zmizli,“ píše združenie na platforme Donio (donio.sk/radostnyzivot), kde od začiatku septembra zbiera financie na obnovu monumentálky.

V roku 2015 umeleckí aktivisti obnovili maľbu Mier od

Jozefa Porubčina na Osuského, v roku 2023 Mierovú pieseň od Jána Ilavského na Námestí Hraničiarov a v roku 2024

Znaky Bratislavy od Petra Günthera na Blagoevovej.

Monumentálka Radostný život od Jána Ilavského bola realizovaná ako posledná zo všetkých malieb v roku 1987 a bola premaľovaná ako prvá koncom 90. rokov.

„Na projekt sa nám podarilo získať dotáciu z mestskej časti Petržalka a Bratislavského samosprávneho kraja. Tieto financie však nepokryjú všetky náklady. Získané peniaze použijeme na dofinancovanie projektu

– prenájom plošiny, materiál a hlavne odbornú prácu maliarov,“ uzatvára Konduktor.

Martin Kleibl

ZÁCHRANÁRI RIEŠILI AJ KURIOZITY

„Chobotníčky“ strážia brehy Draždiaka od júna do septembra. | Foto: Silvia Šimeková

Už viac ako dve desaťročia dozerajú na bezpečnosť návštevníkov Veľkého Draždiaka počas letnej sezóny záchranári zo Spolku ochrancov vôd Octopus. Službu financuje a zabezpečuje Mestská časť Bratislava-Petržalka. Tento rok strážili „chobotníčky“ brehy štrkoviska od 23. júna do 5. septembra a rozhodne sa nenudili. V akých prípadoch zasahovali?

Zo štatistík, ktoré po sezóne odovzdávajú mestskej časti, vyplýva, že zachránili život trom topiacim sa,

poskytli prvú pomoc pri jedenástich kolapsoch z tepla a ošetrili 323 ľahších poranení – jeden vážnejší úraz si vyžiadal prevoz do nemocnice.

Riešili aj vyše dvadsať prípadov podnapitých a agresívnych návštevníkov či dvanásť krádeží – a našli aj tri stratené deti. „Chobotníčky“ sa museli potýkať aj s kurióznymi prípadmi, napríklad so štyrmi cyklistami, ktorí využili jazero ako umyvárku pre svoje bicykle, či dokonca s týraním vtáctva.

Silvia Šimeková

INZERCIA

NEZMEŠKAJTE ZÁVEREČNÉ

DOSTIHY

05.10. 19.10. 02.11.

www.zavodisko.sk

MINISTERSTVO
PODOHOSPODÁRSTVA
A ROZVOJA VIDIEKA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

KTO SÚ OSOBNOSTI PETRŽALKY 2025?

Učiteľka, výtvarníčka, dobrovoľní záchranári a futbalový tréner. Petržalka ich ocenila na slávnostnom galavečeri v Dome kultúry Zrkadlový háj.

„Dnes tu stojíme, aby sme vzdali hold ľuďom, ktorí svojou prácou, tvorivosťou a nasadením prinášajú do našej komunity hodnoty, na ktoré môžeme byť hrdí. Sú to učelia, umelci, športovci, dobrovoľníci, ale aj tí, ktorí nenápadne, no vytrvalo pomáhajú iným,“ povedala prvá vicestaroška Petržalky **Iveta Jančoková** v úvode slávnostného udeľovania cien Osobnosť Petržalky. Najľudnatejšie sídlisko si takto v poslednú septembrovú sobotu uctilo svojich významných obyvateľov už po 27. raz.

Na slávnostnom galavečeri v Dome kultúry Zrkadlový háj sa oceňovalo v štyroch kategóriách na základe rozhodnutia komisie, ktorá do finále posunula celkovo dvanásť osobností, ale aj organizácie či združenia. Z nich nakoniec vybrala štyroch víťazov.

Možnosť zvoliť svojho laureáta však mala aj verejnosť – o svojom favoritovi či favoritke mohla v kategórii Cena verejnosti rozhodnúť prostredníctvom online hlasovania na webe osobnost.petrzalka.sk.

Oceňovanie osobností Petržalky patrí medzi tradičné podujatia, ktoré organizuje miestna samospráva od roku 1998. Odvtedy získalo tento titul viac ako 150 Petržalčanov, ktorí významne prispeli k rozvoju mestskej časti Bratislava-Petržalka v rôznych oblastiach.

Pre rok 2025 titul Osobnosť Petržalky v jednotlivých kategóriách získali:

Sociálna práca, rozvoj komunity a životného prostredia

OZ Dobrovoľná civilná ochrana

Dobrovoľnícke občianske združenie vykonáva súčasne viacero aktivít na pomoc obyvateľom. Jeho poslaním je pomáhať pri mimoriadnych udalostiach (pátranie po nezvestných osobách, ohrozenie verejného zdravia, veterné smršte), ale aj v osvetovej a vzdelávacej činnosti. Členmi sú hasiči, zdravotníci, psychológovia, sociálni pracovníci, policajti, ale aj bežní ľudia. V Petržalke počas kovidovej pandémie realizovali dezinfekciu školských a predškolských zariadení, po vypuknutí vojnového konfliktu na Ukrajine zabezpečovali chod zariadenia núdzového ubytovania a humanitárnu pomoc utečencom a rovnako sú vždy pripravení zasiahnuť pri poveternostných či iných krízach.

Osobnosti Petržalky za rok 2025, sprava – pedagogička Michaela Rumanková (získala aj Cenu verejnosti), výtvarníčka Viera Čapková, predseda OZ Dobrovoľná civilná ochrana Stanislav Pešek. Cenu za futbalového trénera Júliusa Mrvu prevzala jeho manželka Anna. | Foto: Ivana Vrabľová

Šport a podpora aktívneho životného štýlu Július Mrva

Rodák z Petržalky zasvätil celý život podpore a rozvoju športu. Ako bývalý hráč TJ Iskra Matador mal bohaté skúsenosti s petržalským športovým prostredím – po ukončení aktívnej kariéry ich zúročil v trénerskej práci. V súčasnosti pôsobí ako futbalový tréner osemročných detí v Petržalke, a v rámci tejto funkcie s neútlachajúcou energiou a trpezlivosťou formuje mladých futbalistov nielen po športovej, ale aj po charakterovej stránke. Jeho pedagogické schopnosti a zaniechanie pre prácu s deťmi sú obdivuhodné. Jeho dlhoročné pôsobenie v oblasti výchovy a prípravy mladých športových talentov zanechalo hlbokú stopu v životoch mnohých Petržalčanov.

Kultúra a zlepšenie spoločenského vyžitia Viera Čapková

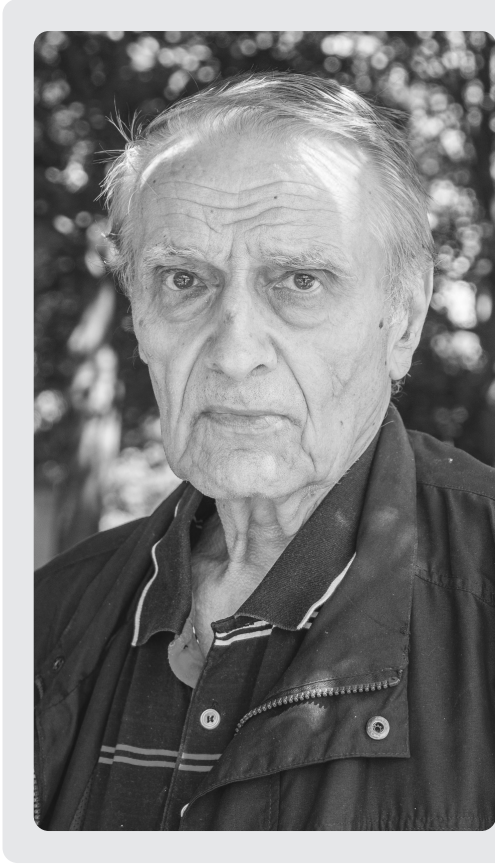
Výtvarníčka, reštaurátorka, keramikárka. Po roku 1989 sa presťahovala za manželom do Barcelony. V španielskej metropole uspela v náročnom konkurze na post reštaurátorky, vďaka čomu mohla pracovať na výnimočne cenných historických artefaktoch. Ďalšie vzdelanie nadobudla v Národnom múzeu katalánskeho umenia. Po návrate domov sa venovala obnove pamiatok – reštaurovala napríklad Grasalkovičov palác, a tiež drevené kostolíky a oltáre zapísané v zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Ako autorka sa venuje modernému umeniu, preferuje hlavne olejomalbu. Za svoju prácu získala viacero zahraničných ocenení.

Vzdelávanie a podpora kritického myslenia a Cena verejnosti

Michaela Rumanková

Už od 90. rokov sa venuje vzdelávaniu detí s poruchami autistického spektra (PAS). Je realizátorkou inkluzívneho vzdelávania detí s PAS prostredníctvom medzinárodných projektov, do ktorých aktívne zapája aj „bežné“ deti, čím buduje toleranciu a porozumenie už v predškolskom veku. Ako ambasádorka eTwinning Slovensko a lektorka šíri svoje vedomosti a skúsenosti medzi ďalších učiteľov a vedie semináre zamerané na eTwinning v materských školách, aj na akademickej pôde. Získala viacero prestížnych ocenení, vrátane Európskej ceny eTwinning v Bruseli. Úspešne získava granty na zlepšenie podmienok v triede pre deti s PAS v petržalskej MŠ Ipľušinova. Jej úsilie presahuje bežné pedagogické povinnosti; aktívne vyhľadáva nové metódy, neustále sa vzdeláva a s neútlmivou energiou podporuje rozvoj každého dieťaťa.

Mária Halašková

Spomienka na Otakara Kořínka

Len niekoľko dní pred slávnostným udeľovaním cien Osobnosť Petržalky prišla smutná správa – minuloročný laureát ocenenia v kategórii Kultúra a rozvoj spoločenského života, **Otakar Kořínek**, vo veku 79 rokov podľahol ťažkej chorobe. V Petržalke žil už od roku 1986. Vyštudoval právo a istý čas pôsobil ako právnik, no učarovali mu jazyky a literatúra. Popri prekladaní si na istý čas „odskočil“ do iných profesií – v roku 1991 bol tlačovým tajomníkom predsedu Federálneho zhromaždenia Alexandra Dubčeka, pracoval ako novinár, spravodajca TASR v USA a pôsobil ako generálny konzul v Los Angeles a v Haagu. Z anglického jazyka – ktorý sa naučil ako samouk – preložil vyše 200 románov, kníh, esejí i divadelných hier. Za umelecký preklad bol dva razy odmenený Hollého cenou, čo je najvyššie ocenenie za preklad. Bol zapísaný na Čestnú listinu IBBY za preklad Tolkienovho Pána prsteňov. Česť jeho pamiatke.

PREDNÁŠKY A WORKSHOPY
PRE SENIOROV

Denné centrum Strečnianska 18
každý druhý utorok | 14:30

- 30. september
Ako zvládať náročné rozhovory
- 14. október
Ako sa rozhodovať pri etických dilemách
- 28. október
Umelá inteligencia ako pomocník pri kritickom myslení
- 11. november
Ako sa pri komunikácii navzájom nezraňovať
- 15. november
Umenie kladenia dobrých otázok

Nemecký jazyk | od 23. októbra
začiatocníci – štvrtok 13:00 – 14:00
pokročilí – štvrtok 14:00 – 15:00
DC Strečnianska 18

Mandaly, tvorivý kurz maľovania | od 18. septembra
každý druhý štvrtok 10:00 – 12:00 | DC Gercenova 8

Plstenie – tvorivý workshop s vlnou | od 16. septembra
každý druhý utorok 14:00 – 15:00 | DC Gercenova 8

Mozog vo fitku | od 22. septembra
pondelok 10:00 – 11:00 | DC Osuského 3

Tréningy pamäti | od 18. septembra
každý druhý štvrtok 15:30 – 16:30 | DC Vyšehradská 35

Tanečné kurzy pod vedením Petra Modrovského | od 1. októbra
streda 9:00 – 10:00 | ZŠ Holíčska 50 | vstupné: 2 €

prihlasovanie na
socialne@petrzalka.sk
alebo 0947 487 666

ZÁKLADNÁ ŠKOLA V SLNEČNICIACH JE O KROK BLIŽŠIE K REALIZÁCII

Petržalské zastupiteľstvo schválilo bezodplatný prevod vlastníckeho práva k pozemku z vlastníctva South City E, s. r. o. na mestskú časť.

Základná škola v Slnečniciach extrémne chýba, vyrásť by mala na pozemku, ktorý mestská časť bezodplatne získala od developera. | Vizualizácia: Compass Architekti

Bratislavská Petržalka by mala získať od spoločnosti Cresco Real Estate pozemok v lokalite Slnečnice na výstavbu plánovanej základnej školy. Vyplýva to z návrhu bezodplatného prevodu, ktorý na septembrovom zasadnutí zastupiteľstva schválili miestni poslanci. Nadobudnutie pozemku je jednou z podmienok memoranda medzi hlavným mestom a mestskou časťou.

„Momentálne ešte prebiehajú rokovania.

Sme vo finálnej fáze podpisu zmluvy. Verím, že začneme pracovať na projektovej dokumentácii a na príprave všetkého, aby sme mohli začať stavať,“ uviedla pre TASR prvá vicestarostka Petržalky Ivetta Jančoková.

Bude čerpať z pôvodnej štúdie

Pôvodné plány hovorili o škole, ktorú mal stavať developer, nakoniec však má byť

stavebníkom samotná mestská časť. Tá momentálne plánuje výstavbu základnej školy, do budúcnosti však nie je vylúčená ani materská škola, ktorá v danej lokalite taktiež chýba.

Po získaní pozemku, ktorý plánoval developer pôvodne predať, bude mestská časť pracovať na projektovej dokumentácii. Pôvodný projekt pre developera vypracovala architektonická kancelária Compass Architekti. Nie je vylúčené, že mestská časť bude čerpať aj zo štúdie pôvodnej školy, viaceré veci však bude potrebné prepracovať. „Určite ju budeme musieť prepracovať. Uvidíme, akým spôsobom sa uberieme, či budeme pokračovať v tom, ako bola škola pôvodne navrhnutá alebo bude musieť dôjsť k nejakej úprave,“ poznamenala Jančoková s tým, že už pôvodný zámer developera hovoril aj o strednej škole, prepracovaný bol do formy základnej školy s materskou školou.

Výsledok závisí od finančných možností

Mestská časť zároveň bude musieť vyčleniť financie na vypracovanie projektovej dokumentácie, z ktorej by malo vyplývať aj to, koľko by výstavba školy mala stať. Pôvodné plány nového školského zariadenia hovorili o niekoľkomiliónovej investícii. Otázku možného spolufinancovania na jej vypracovanie zo strany developera samospráva ešte neotvorila, témou by sa mala mestská časť zaoberať v nasledujúcom rozpočtovom období.

Čo sa týka samotnej výstavby školy, využiť by sa mohol aj poplatok za rozvoj, čo je podľa vicestarostky dlhodobou dohodou medzi vedením mestskej časti a poslancami. Suma, ktorá sa na tento účel „kumuluje“, však nemusí byť postačujúca, vylúčené preto nie je do budúcnosti aj financovanie z mimorozpočtových zdrojov. „V tomto čase by suma stále nepostačovala,“ podotkla Jančoková. Otázka, či by bola výstavba financovaná z nejakej výzvy, formou úveru alebo iným spôsobom, je zatiaľ otvorená.

Verejná škôlka funguje od roku 2022

V Slnečniciach dnes žije okolo 800 detí. V novembri 2022 tu mestská časť otvorila svoju 27. škôlku – MŠ Fialová. Existujúcu budovu odkúpila od developera za milión eur (prevzatie predchádzali dlhé rokovania s developerom, ktorých výsledkom bolo zníženie kúpnej ceny budovy a príľahlých pozemkov približne o polovicu), ďalších 440-tisíc eur investovala do jej rekonštrukcie. Materskú školu na Fialovej navštevuje asi sedemdesiat detí.

TASR

V PETRŽALKE VZNIKNÚ DVE NOVÉ ULICE

Presnejšie povedané, miesto jednej budú tri. Odsúhlasilo to miestne zastupiteľstvo na septembrovom zasadnutí – časť ulice Panónska cesta v lokalite bývalého areálu DOMES tak dostala dva nové názvy: **Prevádzková** a **Distribučná ulica**.

Dotknuté územie má charakter zmiešanej zástavby – nachádzajú sa tu výrobné a nevýrobné prevádzky, skladové a obchodné priestory, distribučné centrá, administratívne objekty, budovy technickej vybavenosti a iné.

K uvedenej zmene došlo čisto z praktických dôvodov. Po zrušení pôvodného vstupu do areálu cez železničné priecestie z Kopčianskej ulice a jeho následnom napojení na Panónsku cestu totiž vznikla v dôsledku postupného rozvoja územia a výstavby nových objektov neprehľadnosť v tejto časti Petržalky, ako aj v evidencii adries. Cieľom schváleného návrhu je oddeliť

oblasť od Panónskej cesty, ktorá s ňou urbanisticky ani funkčne nesúvisí. Vytvorenie dvoch nových ulíc s novým názvoslovím má umožniť systematické a prehľadné číslovanie budov, zlepšiť orientáciu v dotknutom území, uľahčiť navigáciu a prispieť k efektívnejšiemu poskytovaniu služieb.

Silvia Šimeková

PETRŽALSKÝ SENIORFEST 2025

1. OKTÓBER | 16:00

DK Zrkadlový háj
Kytica pozdravov
Zahájenie SENIORFEST-u
Orchester Taste of Brass
vstupenky v pokladni DKZH

1. OKTÓBER | 9:00 – 10:00

ZŠ Holíčska 50 | vstupné 2€
Tanečný kurz pod taktovkou Petra Modrovského

2. OKTÓBER | 14:00

Petržalská klubovňa aktívnych seniorov,
Osuského 8
Piliere duševného zdravia v seniorskom veku
Miroslava Szarková

2. OKTÓBER | 10:00 – 12:00

Denné centrum Gercenova 8
Mandaly pre radosť a relax

3. OKTÓBER | 14:00

Petržalská klubovňa aktívnych seniorov,
Osuského 8
Aktívny senior a jeho práva
Daniela Nováčková

4. OKTÓBER | 13:00

Námestie Republiky
Jablkové hodovanie
Súťažno-tvorivé dielne pre deti, súťaž o najlepší
jablkový koláč, prezentácia produktov z jablák
spojená s predajom, atrakcie pre deti, stánky s
občerstvením a stánky s handmade výrobkami.
Cigánski Diabli, Gizka Oňová, Petržalčanka,
Melódia, Kortina, Veronika Hatala

6. OKTÓBER | 9:00

DK Lúky
Stolný tenis – ženy
Turnaj o Pohár starostu

6. OKTÓBER | 10:00 – 11:00

Denné centrum Osuského 3
Mozog vo fitku – tréning hrou

7. OKTÓBER | 12:00

Petržalská klubovňa aktívnych seniorov,
Osuského 8
Cestovanie, poznávanie a zážitok
cestovateľský zemepis
Pavol Plesník

7. OKTÓBER | 15:00

DK Zrkadlový háj
Nestarnúce melódie

7. OKTÓBER

Knižnica Prokofievova 5
10:00 – 11:00 | Základy sebaobrany a reakcie
na obťažovanie v MHD
V spolupráci s Mestskou políciou Bratislava
11:00 – 12:00 | Poradňa pre seniorov
Ako na mobil a tablet

8. OKTÓBER | 9:00 – 10:00

ZŠ Holíčska 50 | vstupné 2€
Tanečný kurz pod taktovkou Petra Modrovského

9. OKTÓBER | 9:00

Reštaurácia Rančík
Športové dopoludnie – Petang

9. OKTÓBER | 17:30 – 19:00

Knižnica Vavilovova 26 | Klub pod terasou
Kinedok v knižnici – Agent šťastia
Premietanie dokumentárneho filmu

10. OKTÓBER | 14:00

Petržalská klubovňa aktívnych seniorov,
Osuského 8
Prečo Petržalská klubovňa aktívnych seniorov,
prečo Univerzita tretieho veku?
Janka Sebera Chládecká

10. OKTÓBER | 16:00

Cik Cak Centrum
Srdcom písané dušou hrané

13. OKTÓBER | 8:00

DK Lúky
Stolný tenis – muži
Turnaj o Pohár starostu

13. OKTÓBER | 10:00 – 11:00

Denné centrum Osuského 3
Mozog vo fitku – tréning hrou

14. OKTÓBER

Knižnica Prokofievova 5
9:00 – 10:00 | Ako rozlišovať podvodné maily,
hoaxy, telefonáty
V spolupráci s Odborom prevencie kriminality
MV SR – lektorka Marina Kravianská Píksijades
10:00 – 12:00 | Poradňa pre seniorov
Ako na mobil a tablet

14. OKTÓBER | 13:00

Petržalka Bowling Center
Bowling

15. OKTÓBER | 17:00

Cik Cak Centrum
Cestovateľský klub – Filipíny

15. OKTÓBER | 9:00 – 10:00

ZŠ Holíčska 50 | vstupné 2€
Tanečný kurz pod taktovkou Petra Modrovského

16. OKTÓBER | 10:00 – 12:00

Denné centrum Gercenova 8
Mandaly pre radosť a relax

16. OKTÓBER | 15:30 – 16:30

Denné centrum Vyšehradská 35
Centrum MEMORY – tréning pamäti

17. OKTÓBER | 18:00

Cik Cak Centrum
Music Moments – Anka Gajová

20. OKTÓBER | 10:00 – 11:00

Denné centrum Osuského 3
Mozog vo fitku – tréning hrou

21. OKTÓBER | 14:00 – 15:00

Denné centrum Gercenova 8
Plstenie – tvorenie z vlny

22. OKTÓBER | 9:00 – 10:00

ZŠ Holíčska 50 | vstupné 2€
Tanečný kurz pod taktovkou Petra Modrovského

22. OKTÓBER

Knižnica Vavilovova 26 | Klub pod terasou
17:30 | Komentovaná prehliadka výstavy
členov OZ Medzi hranicou a hrádzou
s názvom „Tiché príbehy“
18:00 | Výtvarný workshop
Denisa Olexa Bogdalíkova

23. OKTÓBER | 17:00

Cik Cak Centrum
Zlaté televízne návraty – Karin Haydu

24. OKTÓBER | 16:00

DK Lúky
Čaj o štvrtrej

27. OKTÓBER | 11:00

DK Zrkadlový háj | vstupné 8€
Divadelné predstavenie – Zahráte mi manžela?
Zdena Studenková, Zuzana Fialová,
Roman Poláčik
vstupenky v pokladni DKZH

27. OKTÓBER | 18:00

DK Zrkadlový háj
Poleno + Kuštárovci

27. OKTÓBER | 10:00 – 11:00

Denné centrum Osuského 3
Mozog vo fitku – tréning hrou

28. OKTÓBER | 10:00

Petržalská klubovňa aktívnych seniorov,
Osuského 8
História a teoretické základy liečby liečivými
rastlinami, význam používania liečivých rastlín
Daniela Benediková

29. OKTÓBER | 16:00

DK Zrkadlový háj
Z úcty k vám
Záver SENIORFEST-u
Adriana Bartošová
vstupenky v pokladni DKZH

29. OKTÓBER | 9:00 – 10:00

ZŠ Holíčska 50 | vstupné 2€
Tanečný kurz pod taktovkou Petra Modrovského

30. OKTÓBER | 10:00 – 12:00

Denné centrum Gercenova 8
Mandaly pre radosť a relax

30. OKTÓBER | 15:30 – 16:30

Denné centrum Vyšehradská 35
Centrum MEMORY – tréning pamäti

Vždy aktuálny program, ktorý môžu
ovplyvniť počasie či nečakané udalosti
nájdete na petrzalka.sk/seniorfest.

JESENNÝ ZBER OBJEMNÉHO ODPADU

AKTUÁLNE Petržalka dvakrát do roka, na jar a na jeseň, pristavuje pre obyvateľov veľkokapacitné kontajnery, do ktorých môžu za asistencie pracovníkov údržby umiestniť objemný odpad. Ide o bezplatnú službu, ktorou chce samospráva odbremeniť Petržalčanov od odvozu odpadu na vlastné náklady. Jesenné

pristavovanie veľkokapacitných kontajnerov sa začína **13. októbra a potrvá do 10. novembra**. Kontajnery budú pristavené trikrát týždenne, vždy **v pondelok, v stredu a v piatok**, na stanoviisku ostanú **od 12:00 do 18:00** v týchto 77 lokalitách:

Mestská časť si vyhradzuje právo na zmenu miesta a času pristavenia kontajnera podľa aktuálnej dopravnej situácie v danej lokalite i poveternostných podmienok. O týchto zmenách bude informovať na webe, cez mobilnú aplikáciu, newsletter a cez svoje sociálne siete.

13. 10. 2025 – pondelok	Lúky
Šintavská 22	
Budatínska 15-27, pri stojisku	
Budatínska 37, pri stojisku	
Budatínska 75	
Strečnianska 11	
Znievska 11	
Znievska 40, pri stojisku	

15. 10. 2025 – streda	Lúky
Lietavská 9, pri stojisku	
Beňadická 8, pri stojisku	
Beňadická 19	
Šášovská 6	
Vyšehradská 27	
Vyšehradská 39, pri stojisku	
Víglašská 9-11	

17. 10. 2025 – piatok	Lúky
Brančská 11 (od Smolenickej 1)	
Tematínska č. 2-4	
Starhradská 18	
Holíčska 23-25, pri stojisku	
Holíčska 28, pri stojisku	
Smolenická 16-18	
Topoľčianska 1-3 (chodník oproti Topoľčianskej 8)	

20. 10. 2025 – pondelok	Lúky a Slniečnice
Jasovská 1	
Krásnohorská 7-9, pri stojisku	
Bzovická 4	
Jasovská 43	
Žehrianska 4, pri stojisku	
Žltá 34 (na konci ulice)	
Zuzany Chalupovej 10 (parkovisko)	

22. 10. 2025 – streda	Dvory
Kežmarské námestie	
Dargovská/Nábrežná (roh ulíc)	
Kopčianska 82	
Očovská 12	
Vranovská 59/Vilová 37 (roh ulíc)	
Vilová 21-27	
Pečnianska 9-11	

24. 10. 2025 – piatok	Dvory
Bohrova/Kapicova (roh ulíc)	
Pečnianska 25	
Zadunajská cesta 3	
Röntgenova 2-4	
Röntgenova 18-20	
Lenardova 16	
Gercenova 13-15	

27. 10. 2025 – pondelok	Dvory
Černyševského 9	
Vavilovova 20-26	
Pifflova 1-11	
Jungmannova 4	
Farského 16	
Wolkrova 39-41	
Belinského 15	

29. 10. 2025 – streda	Dvory
Hálova 15-17	
Ševčenkova 6-8	
Ševčenkova 17-19 (parkovisko)	
Ševčenkova 33	
Tupolevova 14-16	
Andrusovova 3	
Markova 13	

3. 11. 2025 – pondelok	Háje
M.C. Skłodowskej 3	
A. Gwerkovej 12-14	
Jankolova 2	
M. Medvedovej 1	
M. Medvedovej 30	
Mamateyova 15	
Mamateyova 12	

5. 11. 2025 – streda	Háje
Bulíkova 15-17	
Blagoevova 2-12	
Šustekova 17-23	
Šustekova 1-7	
Mlynarovičova 13	
Mlynarovičova 3-5	
Lachova 19-21	

7. 11. 2025 – piatok	Háje
Haanova 11-21	
Haanova 44	
Furdekova 2	
Furdekova 1	
Námestie Hraničiarov 20	
Námestie Hraničiarov 6A-8B	
Gessayova 13-15	

10. 11. 2025 – pondelok	Háje
Hrobákova 1	
Osuského 30	
Rovniankova 2-6	
Ambroseho 3-5	
Romanova 33	
Romanova 38	
Bradáčova 5-6	

Do kontajnera PATRÍ
nadrozmerný odpad, skrine, dvere, posteľe a iný nábytok, matrace, koberce, autose-
dačky, hračky, plastové vane, čisté kovy

Do kontajnera NEPATRÍ
drobný stavebný odpad (tehly, sanita, železobetón, obkladačky...), nebezpečný a chemický odpad, bioodpad, pneumatiky, elektrické spotrebiče a elektroodpad, TV, monitory

Na odovzdanie tohto odpadu môžu Petržalčania využiť služby **Zberného dvora na Ulici Ondreja Štefanka 4** (okrem pneumatík a nebezpečného/chemického odpadu) alebo sezónne zbery, o ktorých Petržalka pravidelne informuje na webe petržalka.sk a na sociálnych sieťach.

Zber komunálneho odpadu s obsahom škodlivých látok

V Petržalke môžete takýto odpad odo-
vzdať **v sobotu 18. októbra** po novom **už na troch miestach**.

8:00 – 9:30 na Ovsíštskom nám. 1
(vedľa OD Terno)

9:45 – 11:00 Šrobárovo námestie
11:15 – 12:30 Holíčska (veľké parkovisko)

Zbaviť sa môžete: **staré náterové hmoty, odpadové rozpúšťadlá, pesticídy, oleje a tuky, batérie a akumulátory, žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť, vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluorované uhlíkovodíky** (chladničky, mrazničky a pod.), **vyradené elektrické a elektro-
nické zariadenia a spotrebiče** (počítače, televízory, monitory, žehličky, práčky, mixéry a pod.).
Tekuté látky musia byť v uzavretých v pev-
ných obaloch, maximálne 5 kg/osoba.

Zuzana Brzová, referát životného prostredia

14x na Slovensku 2x v Petržalke

AKCIA OKTÓBER

platí od 1. 10. do 31. 10.

Smaltovaný pekáč

dvojdielny, rozmer 42 cm, objem 11 l, vhodný na všetky typy sporákov vrátane indukcie, možnosť umývania v umývačke

327130420

TOP
CENA

31,99

-20% 39,95

Misa HUSA

sklenená, objem 8 l, rozмеры 416 x 260 x 160 mm, z jánskeho skla, s vekom, hranatá

2012033

TOP
CENA

26,95

-15% 31,95

Sieť na sušenie húb, bylín, ovocia

7 poschodí, priemer 58 cm, výška 140 cm, zips proti hmyzu, vhodná do interiéru aj exteriéru

15900425

skveler

TOP
CENA

15,95

-24% 20,95

Ikebana - smútočná väzba

Plastová miska so záťažou - priemer 12cm, rôzne farebné prevedenia, výška aranžmánu cca 30cm

2703137

TOP
CENA

9,99

Náhrobný kahanec

materiál sklo/plast, výška 13 cm, doba horenia 6–8 hodín, mix farieb

777006

TOP
CENA

0,49

Čistič na hroby HG

čistič náhrobných kameňov dôkladne a bez námahy odstraňuje nánosy, špinu a škvrny, objem 0,5 l

39621505

1 l - 16,99

UPOZORNENIE: Dostupnosť niektorých tovarov u jednotlivých predajcov môže byť na objednávku. Prosíme, informujte sa v predajni.

Ceny v tomto letáku sú uvedené v eurách, vrátane platnej sadzby DPH. Sú garantované počas akcie v trvaní **od 1. 10. do 31. 10. 2025** alebo do vypredania skladových zásob. Použité obrázky môžu mať ilustračný charakter. Dekorácie nie sú súčasťou výrobku. Za tlačové chyby predajca nezodpovedá. Tovar do tejto akcie zabezpečuje KINEKUS VO s.r.o. Ak ste nedostali niektorý z akciových tovarov u predajcov, dajte nám to, prosíme, vedieť – vo@kinekus.sk alebo 041/555 55 09.

KiNEKUS Petržalka - Fedinova 14

PO - PIA 8:00 - 18:00

SO 8:00 - 12:00

☎ 02 / 638 11 447

✉ ba@kinekus.sk

KiNEKUS Petržalka - Mlynarovičova 22

PO - PIA 8:00 - 18:00

SO 8:00 - 13:00

☎ 02 / 909 00 085

✉ veduci.ba3@kinekus.sk

Nová predajňa

VEOLIA PRINÁŠA ÚČINNÉ CZT DO PETRŽALKY

Spoločnosť Veolia Energia Slovensko, a. s. je spoľahlivý dodávateľ tepla a teplej vody pre obyvateľov mestskej časti Petržalka prostredníctvom centrálného zásobovania teplom (CZT). Ide o komplexný proces, ktorý musí spĺňať náročné technické aj environmentálne požiadavky. Prinášame vám rozhovor s **Máriou Bronišovou**, senior manažérkou spoločnosti o povinnostiach, legislatívnych požiadavkách ako aj o plánovaných projektoch v tejto mestskej časti.

Veolia je nadnárodná spoločnosť pôsobiaca na piatich kontinentoch. Mohli by ste na úvod predstaviť aktivity spoločnosti Veolia Energia Slovensko, a.s. na Slovensku?

Veolia Energia Slovensko, a. s. je spoločnosť, ktorá dlhodobo pôsobí v energetickom sektore na Slovensku a je súčasťou medzinárodnej skupiny Veolia. Zaoberá sa výrobou a dodávkou tepla, elektriny a chladienia, prevádzkuje teplárenské systémy a poskytuje energetické služby pre mestá, priemyselné podniky a domácnosti. Spoločnosť sa zameriava na efektívne využívanie energie, znižovanie emisií a udržateľné energetické riešenia.

Veolia pôsobí aj v Petržalke – odberateľom poskytuje dodávky tepla a teplej vody. Mohli by ste priblížiť jej činnosť v tejto mestskej časti?

Jednou z našich priorít je partnerstvo s mestskou časťou Petržalka, kde sa dlhodobo staráme miestnym obyvateľom o teplo domova. Ako zodpovedný dodávateľ tepla a teplej vody sa kontinuálne usilujeme o poskytovanie kvalitnej, modernej a efektívnej služby. Zároveň sme povinní reflektovať na prijaté environmentálne dekarbonizačné ciele na národnej a nadnárodnej úrovni a prijímať také opatrenia, ktoré naplňajú legislatívne požiadavky a potreby pre moderný systém centrálného zásobovania teplom. V našej činnosti ďalej zohľadňujeme povinnosti vyplývajúce z energetickej efektívnosti. Konečný spotrebiteľ je a vždy bude v centre pozornosti pri výkone našej činnosti.

Predpokladáme, že tieto priority sú v súlade s koncepciou hlavného mesta Smart City a Zelená Petržalka.

Áno, samozrejme. Dôležitou súčasťou rozvoja našich aktivít je spolupráca aj s mestom ako aj s mestskou časťou Petržalka. Naše aktivity reflektujú na uvedené koncepcie, pričom efektívna a ekologická výroba a dodávka ener-

Veolia dbá o to, aby obyvatelia mali teplo a teplú vodu v požadovanej kvalite a maximálnom komforte.

Foto: pexels.com

gií má za cieľ znížiť spotrebu energií z tzv. „nečistých“ energetických zdrojov (fosílna palivá) a ich negatívne vplyvy na životné prostredie, zvyšovanie energetickej efektívnosti budov a celkové znižovanie spotreby energií na území mesta, z pozitívnym dopadom na obyvateľov.

Môžeme spomenúť aj existujúcu spoluprácu s Petržalkou v oblasti zdieľania elektriny vyrobenej z obnoviteľnej energie – fotovoltický zdroj. Projektom zdieľania elektriny posilňujeme princíp decentralizácie a ekologizácie energetiky, podporujeme koncept aktívneho odberateľa, znižovania nákladov na

spotrebovanú energiu v mieste jej výroby a jej vzájomného zdieľania.

Želaným prínosom je dosiahnutie úspor energií, zníženie nákladov na energie a zníženie negatívnych účinkov na kvalitu životného prostredia. Dbáme o to, aby obyvatelia Petržalky mali garantovaný prístup k teplu a k teplej vode v požadovanej kvalite a maximálnom komforte.

Veľa sa teraz hovorí o prechode na účinné centrálné zásobovanie teplom (CZT). Môžete vysvetliť tento pojem?

Pod pojmom účinné CZT sa rozumie systém, ktorý efektívne distribuuje teplo z centrálného zdroja do viacerých budov alebo objektov. Kľúčové prvky účinného CZT zahŕňajú: moderné tepelné zdroje s vysokou účinnosťou, kvalitné izolácie rozvodov, inteligentné riadenie a reguláciu, meranie a rozúčtovanie tepla.

Veolia rovnako ako iní slovenskí výrobcovia a dodávatelia tepla majú povinnosť, aby sa ich systémy centrálného zásobovania teplom stali účinnými. V praxi si to bude vyžadovať, aby minimálne 50 percent tepla dodávateľ zabezpečil z obnoviteľných zdrojov energií, odpadného tepla, alebo vysokoúčinnnej kombinovanej výroby tepla a elektriny.

Plánuje Veolia v súvislosti s dekarbonizáciou a prechodom na účinné CZT realizovať modernizácie aj v Petržalke?

Áno. Transformácia, optimalizácia a modernizácia sústavy CZT smerom na účinné CZT vyvoláva nemalé investície smerujúce k celkovému zefektívneniu dodávok tepla a teplej vody pre koncových odberateľov. Medzi takéto efektívne nástroje v súčasnosti patria aj tepelné čerpadlá.

Jedným z najdôležitejších aspektov pri projektovaní a realizácii týchto čerpadiel bolo, je a bude ich umiestnenie. Prioritne dbáme na to, aby inštalované zariadenia nijakým spôsobom nezasahovali do komfortu obyvateľov okolitých bytových domov. Používame certifikované materiály v súlade s predpísanými normami.

Napríklad, konkrétne pri osadzovaní tepelných čerpadiel, ktoré momentálne prebiehajú v mestskej časti Petržalka, naša spoločnosť investuje nemalé finančné prostriedky pre zvýšenie komfortu obyvateľov a osadzuje čerpadlá tak, aby minimalizovali dopad na obyvateľa.

Evidujeme prípad, kedy sme upravili celkové umiestnenie čerpadiel, nosných oceľových konštrukcií a aj ich usporiadanie na streche kotolne. Pre akékoľvek zmeny pri osadzovaní čerpadiel sme vypracovali hlukové štúdie, či bude potrebná inštalácia dodatočných protihlukových stien alebo iných opatrení. Naším cieľom je zachovať komfort

obyvateľov bezprostredne susediacich bytových domov a užívateľov okolitých domov.

Čo konkrétne robí spoločnosť Veolia Energia Slovensko pre obyvateľov a mestskú časť Petržalka?

Modernizácia kogeneračných jednotiek a výrazné zvýšenie počtu tepelných čerpadiel v Petržalke zabezpečí pružnú a bezpečnú výrobu tepla a elektriny, ako aj ďalšie znižovanie emisií pri výrobe tepla pomocou nízkouhlíkového zemného plynu a zároveň dostupné ceny pre koncových zákazníkov. Jednoducho povedané: Táto metóda nám umožňuje vy-

Mária Bronišová, Veolia Energia Slovensko, a.s.

rábať teplo a elektrinu flexibilne a bezpečne, menej znečisťovať životné prostredie a pritom udržať nízke ceny tepla pre ľudí.

V rámci projektov rozvoja a Transformácie zelenej mestskej časti Petržalka 2030 Veolia so záujmom sleduje ďalší rozvoj a modernizáciu

Petržalky a aktívne sa zapája ako dodávateľ energií do takých riešení, ktoré sú cenovo efektívne, a zároveň sú v súlade so zákonom. Veolia má záujem aj naďalej dodávať energie a energetické služby obyvateľom mestskej časti.

A aká je situácia na Slovensku?

Na Slovensku dnes CZT zabezpečujú dodávku tepla pre približne milión domácností. Aj preto sa považujú za jednu z najlepších možností ako vo väčšom znižovať spotrebu fosílnych palív, a naopak zvyšovať podiel zelenej alebo efektívne vyrobenej energie. Slovenské teplárstvo sa zaviazalo k rastu tohto podielu na úrovni 1,3 percenta ročne. Je možné započítavať sem aj odpadové teplo, ale maximálne do 40 percent objemu. Prechod na účinné centrálné zásobovanie teplom podľa § 18a zákona č. 657/2004 o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov – pričom predkladá ministerstvu na schválenie návrh plánu prechodu na účinné CZT. Je potrebné podotknúť, že neplnenia cieľov v teplárstve sú sankcionované.

Budú mať dodávatelia tepla nejaké povinnosti vyplývajúce z dekarbonizácie?

Na základe národnej a európskej legislatívy máme povinnosť naplňovať ciele dekarbonizácie; v kontexte účinného CZT to znamená vykonať technologické úpravy - prechod z fosílnych palív na obnoviteľné zdroje (biomasa, tepelné čerpadlá, solárne kolektory, geotermálna energia), kogenerácia s bioplynom. Dodávatelia budú zvyšovať energetickú účinnosť cez modernizáciu tepelných zdrojov, izoláciu rozvodných sietí, inteligentné riadenie, znižovanie teplôt v sieti. Dekarbonizácia predstavuje aj ekonomické dopady, a to vysoké investičné náklady na transformáciu, možné zvýšenie cien tepla v prechodnom období, dlhodobé úspory z nižších prevádzkových nákladov.

Lucia Burianová,
Veolia Energia Slovensko, a.s.

Legislatíva Slovenskej republiky upravuje technické požiadavky, energetickú účinnosť, meranie spotreby, práva a povinnosti dodávateľov a odberateľov tepla, ako aj reguláciu cien tepelnej energie:

Zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike
Vyhláška č. 240/2016 Z. z. o energetickej účinnosti budov
Zákon č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti
Zákon č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach
Smernica EÚ 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti

ZAČIATOK VYKUROVACEJ SEZÓNY A SPUSTENIE VYKUROVANIA. AKÝ JE V TOM ROZDIEL?

S príchodom chladnejších dní sa na nás naši zákazníci obracajú s otázkami o spustení vykurovania. Pre čitateľov novín Naša Petržalka sme pripravili odpovede na najčastejšie otázky.

Kedy sa začína vykurovacia sezóna?

Podľa vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 152/2005 sa vykurovací sezóna začína 1. septembra príslušného kalendárneho roka a končí sa 31. mája nasledujúceho kalendárneho roka. Vyhláška zároveň definuje podmienky, za akých môžu teplárenské spoločnosti spustiť vykurovanie.

Kedy sa spúšťa vykurovanie?

Podmienky, za akých môžu teplárenské spoločnosti spustiť vykurovanie, stanovuje daná vyhláška a pre dodávateľov tepla sú záväzné. Vykurovanie je možné spustiť, ak:

- a.) vonkajšia priemerná denná teplota vzduchu vo vykurovacom období klesne počas dvoch za sebou nasledujúcich dní pod 13 °C a podľa predpovede vývoja počasia nemožno očakávať zvýšenie vonkajšej priemernej dennej teploty v nasledujúcom dni nad túto hodnotu,
- b.) vonkajšia priemerná denná teplota, ktorá tvorí štvrtinu súčtu vonkajších teplôt meraných o 7:00 h, o 14:00 h a o 21:00 h v tieni s vylúčením vplyvu sálania okolitých stien bytových domov, pričom teplota meraná o 21:00 h sa započítava dvakrát, nie je vyššia ako 13 °C.

Zamestnanci Veolie pozorne sledujú vývoj počasia a v prípade splnenia vyššie uvedených podmienok okamžite spúšťajú všetky potrebné zariadenia a systémy na dodávku tepla do ústredného kúrenia.

K spusteniu vykurovania zväčša dôjde počas mesiaca september, no záleží to od vývoja počasia v jednotlivých lokalitách. Na severe Slovenska, kde je chladnejšie, sa môže začať kúriť o pár dní skôr ako napríklad v mestách na južnom Slovensku, kde sú teploty vyššie.

Spustenie vykurovania je náročný proces, môže trvať niekoľko hodín, ale aj viacero dní. | Foto: pexels.com

Ako dlho trvá, kým sa spustí vykurovanie?

Spustenie vykurovania je časovo aj vecne náročný proces. V závislosti od rozsahu sústavy centrálného zásobovania teplom môže spustenie trvať niekoľko hodín a pri komplikovaných a rozsiahlych sústavách až niekoľko dní.

Aké aktivity je potrebné zabezpečiť, aby sa mohlo spustiť vykurovanie?

Počas nábehu je nutné vykonať celý rad opatrení, mechanických a diaľkových zásahov do tepelných energetických zariadení, ako je kontrola prietoknosti sústavy (otvorenie mechanických, diaľkovo riadených ventilov, armatúr), nábeh čerpadiel a regulačných prvkov sústavy, doplnenie, dotlakovanie sústavy po realizácii rekonštrukčných prác na strane odberateľa (bytového domu).

Je potrebné skontrolovať správne nastavenie hydraulického vyváženia sústav a v neposlednom rade skontrolovať tesnosť spojov celej rozvodnej časti sústavy vrátane výmenníkov.

Čo vplyva na rýchlosť vykurovania jednotlivých objektov, respektíve bytov?

Na samotnú rýchlosť vykúrenia vplyva niekoľko faktorov. Dôležité je najmä vyregulovanie rozvodov v bytovom dome. Ak systém rozvodov nie je správne vyregulovaný, niektoré byty

v tom istom paneláku majú radiátory horúce, iné, naopak, vlažné. Túto činnosť zabezpečuje správcovská spoločnosť, keďže Veolia dodáva teplo a spravuje rozvody po päť jednotlivých bytových domov.

Ďalší faktor, ktorý vplyva na rýchlosť vykúrenia, je orientácia bytového domu. Južné byty sa vykurejú rýchlejšie ako tie, ktoré sú orientované na sever, napriek tomu, že radiátory majú rovnakú teplotu.

Je dôležité, aby termostatické hlavice na radiátoroch boli ešte pred spustením vykurovania otvorené na maximum. Predídze sa tým komplikáciám so zavzdušnením systému. Správca bytového domu musí na túto skutočnosť obyvateľov upozorniť a v prípade potreby koordinovať odstránenie zavzdušnenia v konkrétnych bytových jednotkách a pri odstraňovaní aj spolupracovať.

**Odbor komunikácie a marketingu,
Veolia Energia Slovensko, a.s.**

Ak máte na nás ďalšie otázky, kontaktujte nás na telefónnom čísle **0906 105 207** (v čase od 8:00 do 16:00) alebo prostredníctvom e-mailovej adresy **klient@veoliaenergia.sk**.

ODSTÁVKY TEPLEJ VODY A KÚRENIA NA VAŠEJ ULICI?

Budte informovaní o prerušeních dodávky tepla a teplej vody na vašej adrese počas blížiacej sa vykurovacej sezóny.

Zaregistrujte sa na bezplatný odber informácií o odstávkach prostredníctvom SMS alebo e-mailovej správy.

veoliaenergia.sk

REGISTRÁCIA:

Veolia alebo bytový správca?

KOHO KONTAKTOVAŤ, AK V BYTE NETEČIE TEPLÁ VODA ALEBO NEKÚRIA RADIÁTORY?

V prvom rade odporúčame navštíviť web veoliaenergia.sk, kde sú uverejnené informácie o plánovaných odstávkach a aktuálnych poruchách. Podľa nasledujúceho návodu jednoducho zistíte, či je potrebné kontaktovať Veoliu, alebo vášho správcu.

VOLAŤ DISPEČING VEOLIE na t. č.: 0850 325 542

- teplá voda netečie ani po dlhšom odpustení
- teplá voda vôbec nevyteká z vodovodnej batérie
- teplá voda má nežiaduce zafarbenie a predtým nebolo oznámené prerušenie dodávky

KONTAKTOVAŤ SPRÁVCU BYTOVÉHO DOMU

- teplá voda má slabý tlak (zanesené sitká pri vodomerach alebo znečistené sitko na batérii)
- teplú vodu treba dlho odpúšťať, napríklad ráno (zavzdušnená stúpačka v bytovom dome)

- radiátory sú studené a v izbe je chladno (radiátory môžu byť v určitých častiach dňa chladnejšie, no pocitová teplota v byte by nemala byť nízka)
- pri odvzdušnení z radiátorov nevyteká voda
- z radiátorov sa ozýva „bublanie“ alebo iný hluk

- nekúri jeden z radiátorov v byte (porucha termostatickej hlavice, ventilu)
- radiátor hreje, ale v byte je chladno (nesprávne nastavená termostatická hlavica)
- z radiátora vyteká voda

www.veoliaenergia.sk

AJ SAMOTU TREBA LIEČIŤ

Obyvatelia veľkých miest (i sídlisk), ženy na materskej či seniori najviac trpia osamelosťou a izolovanosťou.

Ukázali to výsledky zrejme najrozsiahlejšieho výskumu v dejinách Slovenska na tému osamelosti, ktorý od začiatku roku 2024 až do júna 2026 realizuje rôznorodý a početný tím odborníkov, vrátane psychológov, psychiatrov, sociológov a ďalších expertov na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave v rámci **Centra výskumu psychických porúch**.

„Na projekt DISCONNECT sa nám podarilo získať veľkú finančnú podporu, takže môžeme tento problém skúmať na naozaj veľkom súbore, komplexnými a modernými metódami,“ približuje členka tímu, psychologička **Alexandra Straková**.

Vďaka štedrej dotácii z Plánu obnovy vybudovali unikátne laboratórium, ktoré umožní skúmať osamelosť (ale aj ďalšie javy) na svetovej úrovni. „Máme vybavenie, ktoré by ste našli v špičkových laboratóriách v zahraničí, v tomto naozaj nezaostávame,“ dopĺňa kolegyňa

Simona Krakovská. V rozhovore prezradili viac o tom, kedy je už osamelosť závažným problémom a aj to, či sa dá liečiť.

Prečo ste sa rozhodli realizovať takýto výskum, čo bolo impulzom?

Alexandra Straková: Predtým sme robili rôzne menšie projekty, ktoré sa týkali skôr klinickej populácie, teda ľudí, ktorí majú napríklad schizofréniu alebo afektívne poruchy, a vždy sme to smerovali do sociálneho kontextu – ako fungujú, aké majú ťažkosti v bežnom živote, nielen v zmysle stigmatizácie, ale aj celkovo, ako prežívajú svoj bežný život, keď majú ťažkosti s duševným zdravím. A tá téma nás začala zaujímať. Veľa ľudí sa téme osamelosti a izolovanosti venuje aj vo svete. Najmä po pandémii covidu sa tento problém rozšíril, mnohí sa nedokázali vrátiť do bežného života a prišlo nám, že je dôležité rozobrať to aj na Slovensku.

Dá sa povedať, že osamelosť je chorobou?

AS: Nenájdeme ju v samostatnej diagnostickej kategórii, ide skôr o pridružený symptóm. Keď má niekto psychické ťažkosti, ale aj keď je napríklad v komplikovanej sociálno-ekonomickej situácii či ženy na materskej dovolenke – tí všetci sa často cítia osamelé, izolované. Aj to je primárnym cieľom projektu – identifikovať, kto a s akými ťažkosťami pociťuje osamelosť alebo izoláciu, a potom sa už špecificky na týchto ľudí zamerať.

Čo vyplynulo z prvého zisťovania? Napríklad, ktoré skupiny sú najviac ohrozené?

Osamelosťou trpí až štvrtina Slovákov, asi 19 percent sa cíti sociálne izolovaných. | Foto: Envato

Spomínali ste ženy na materskej, ale často sa hovorí o senioroch...

AS: Áno, o ľuďoch vo vyššom veku, ale aj mladých dospelých, tínedžeroch... Prvé dáta sú dosť alarmujúce, ukazujú, že osamelosťou trpí až štvrtina Slovákov a asi 19 percent sa cíti sociálne izolovaných. Osamelejšie sa cítia skôr ženy ako muži – ale je otázne, či si to viac uvedomujú alebo sú otvorenejšie to pomenovať. Potom starší ľudia, matky na materskej dovolenke a, samozrejme, ľudia so závažnými psychickými ochoreniami a ľudia, ktorí patria do nejakej menšiny – či už hľadiska etnickej príslušnosti alebo sexuálnej orientácie.

Simona Krakovská: U ľudí nad 65 rokov tretina respondentov uvádzala, že sa cítia osamelé. Zaujímavé je, že pri skúmaní faktorov, ktoré pociťujú osamelosť ovplyvňujú, sa ako dôležitý faktor ukázalo subjektívne pociťované psychické zdravie. Zdôrazňuje to potrebu starať sa oň i v tomto veku.

AS: Z hľadiska vzdelania ide o ľudí so základným alebo nižším vzdelaním. Osamelosť ovplyvňuje aj veľkosť aglomerácií – najosamelejší sa cítia obyvatelia miest nad 100-tisíc. Zaujímavé boli aj výsledky z hľadiska vzťahu k telesnému zdraviu: Osamelí a sociálne izolovaní ľudia častejšie navštevujú lekára, majú sedavejší spôsob života, v porovnaní s rovesníkmi sú menej fyzicky aktívni a horšie spia. Ale to sú len prvé závery, dáta budeme spracovávať aj niekoľko rokov, keďže ide o rozsiahly a komplexný projekt. Jedným z cieľov je, aby sa

o osamelosti začalo viac hovoriť a aby si ľudia na sebe včas všimli príznaky a vyhľadali pomoc.

Takže kedy by sme teda mali zvýšiť ostražitosť?

AS: Dôležité je rozlíšiť osamelosť a izoláciu. Osamelosť sa týka subjektívneho prežívania – chýba mi kontakt s druhými ľuďmi. Sociálna izolácia je skôr objektívny ukazovateľ – nestretávam sa s mnohými ľuďmi, moja sociálna sieť je obmedzená.

SK: V niektorých životných obdobiach je osamelosť prirodzená, odborníci rozlišujú prechodnú a chronickú. Prechodná je typická v nejakých obdobiach – napríklad, prestúpite na novú školu, nikoho nepoznáte, cítite sa osamelé, ale viete, že keď sa adaptujete, prejde to. Ale niekedy sa osamelosť stáva chronickou a vtedy to začína mať dopady na zdravie – fyzické i psychické. Môže sa objaviť úzkosť, depresie – a vtedy už je prospešné vyhľadať odbornú pomoc.

A aké sú možnosti, čo pomáha osamelosť riešiť?

SK: Robili sme analýzu, čo sa odporúča v rôznych národných politikách, strategických dokumentoch z hľadiska intervencie. Rozdeľuje sa to v podstate na niekoľko oblastí: prvá je osвета, že osamelosť je problém, a treba si ju na sebe všimnúť. Potom je tu praktická sociálna pomoc, napríklad linky, ktoré poskytujú informácie o možnostiach socializácie či redukcie sociálnej izolácie, alebo úrady – keď chodia

sociálni pracovníci priamo do domácností s rizikovými ľuďmi. Svoje miesto má i psychologické poradenstvo a psychoterapia, kedy sa snažíme zacieliť vnútorné dôvody, prečo sa človek cíti osamelý a prečo má bariéry, aby vyhľadal sociálny kontakt.

Ešte spomeniem zaujímavú intervenciu, ktorou je sociálne predpisovanie – v zahraničí je to fungujúci koncept, napríklad cez všeobecného lekára alebo tzv. linkworkerov, ktorí majú informácie o komunite a o tom, kam nasmerovať osamelých či izolovaných ľudí na komunitné aktivity. Takže priamo lekár vás môže odporučiť na nejakú sociálnu aktivitu. Tých možností je veľa.

Osamelosť môže byť citeľná aj na sídliskách ako je Petržalka, kde je veľká anonymita.

AS: Áno, aj naše prvé výsledky potvrdili, že vzťahy vo veľkých mestách, aglomeráciách sú povrchnejšie. Človek môže v priebehu dňa prísť do kontaktu s väčším množstvom ľudí, ale hlbšie vzťahy nadviazať nedokáže a to môže viesť k pocitu osamelosti, až izolovanosti. Ak sa to ďalej prehľbuje, je to oveľa závažnejší problém, lebo na to nadväzujú rôzne psychické aj fyzické ťažkosti.

Prečo je vôbec dôležité osamelosť skúmať?

SK: Počet osamelých ľudí rastie. Súvisieť to môže so zmenami v spoločnosti, ktoré sa momentálne dejú a hoci je čoraz ľahšie prepojiť sa – aj na diaľku – ukazuje sa, že množstvo ľudí sa cíti osamelo.

A druhý dôvod je, že výskumy a veľké štúdie potvrdzujú, že osamelosť má naozaj závažné dopady na zdravie aj na úmrtnosť. Preto je naozaj potrebné vedieť o osamelosti čo najviac.

Na akej veľkej vzorke sa robí tento výskum?

AS: Výskum je rozdelený a nie sú to tí istí ľudia. Epidemiologický výskum sa robí na sú-

bore 3 000 ľudí. A potom sú tu čiastkové štúdie, kde – keďže sú časovo náročnejšie – musíme pracovať s menším počtom. Napríklad v tých experimentálnych to vychádza na 100-120 ľudí.

Zaujalo ma slovo experimentálny. Čo si pod tým predstavíte?

AS: Na rôznych úrovniach sledujeme prežívanie človeka. Jednak je to subjektívne prežívanie, čo nám povedia v dotazníkoch – ako sa cítia, čo prežívajú, aj v interakcii s druhými ľuďmi, aké majú skúsenosti. Ďalšia rovina je to, čo vidíme navonok, ako sa správajú v rôznych situáciách. A potom neurobiologická rovina, ktorá hovorí o fyziologických a neurobiologických mechanizmoch, ktoré ovplyvňujú to, ako človek spracováva informácie a ako potom navonok reaguje. Tam vieme rozlíšiť rôzne úrovne – jednak je to srdcová frekvencia a vodivosť kože, ktoré sa môžu meniť špecifickým spôsobom a práve u osamelých ľudí môže byť to, ako sa to menia v sociálnej interakcii iné, ako o neosamelých. Skúmame tiež aktivitu mozgu, počas toho, ako ľudia spracúvajú rôzne sociálne informácie, ale aj emočné výrazy, ktoré analyzujeme pomocou špeciálneho softvéru.

V ďalšej úlohe zas odoberáme vzorky slín, aby sme sa pozreli na zápalové markery a koncentrácie špecifických hormónov. Existujú štúdie, ktoré naznačujú, že ľudia, ktorí sú dlhodobo osamelí alebo izolovaní, majú narušenú imunitu, čo môže viesť k rôznym zdravotným problémom. Chceme si to overiť, ale aj hlbšie preskúmať, s čím to súvisí.

Čo majú očakávať ľudia, ktorí sa stanú súčasťou vášho výskumu?

AS: Ľudia, ktorí majú záujem sa štúdie zúčastniť, by mali v prvom rade vyplniť krátky dotazník, aby sme si overili, že spĺňajú vstupné kritériá. Následne ich zavoláme na testovanie do nášho centra, kde to už prebieha štandardizovaným postupom. Účasť je, samozrejme, dobrovoľná a anonymná.

Naši školení testerí s nimi potom vedú rozhovory, kde sa ich pýtajú na rôzne aspekty ich prežívania, na ťažkosti, ktoré majú. Súčasťou testovania je aj krátka scéнка nastavená tak, aby nám umožnila lepšie porozumieť, ako sa v špecifických sociálnych situáciách správajú – aby sme vedeli lepšie porozumieť tomu ako fungujú ľudia, ktorí majú obmedzený sociálny kontakt. Pýtame sa ich na subjektívne dojmy z tej situácie, ale zároveň sa zameriame na fyziologickú stránku – keď riešia takúto situáciu, zaznamenáme vodivosť kože, srdcovú frekvenciu, aby sme sa pozreli, čo to s nimi robí na fyziologickej úrovni, ktorá nám poskytuje doplnujúce informácie k ich subjektívnemu prežívaniu.

Koľko času toto všetko zaberie?

AS: Zvyčajne jeden a pol až dve hodiny, vždy to však závisí od toho, ako je potrebné ísť do hĺbky, napríklad pri úvodnom rozhovore. Vážime si čas, ktorí sa rozhodnú stráviť u nás vo výskume a preto poskytujeme za účasť aj odmenu v podobe stravných lístkov.

Ako sa dajú výsledky vášho výskumu využiť v praxi?

AS: Pomôže nám to identifikovať rizikové faktory na psychickej aj fyziologickej úrovni pre rôzne skupiny ľudí, ktorých spájajú rovnaké prejavy. A následne im efektívne pomôcť.

SK: Rada by som zdôraznila, že nejde o terapeutickú intervenciu. Ide o zisťovanie nových poznatkov, ale aj tak odchádzajú ľudia odtiaľ obohatení – a môžu mať dobrý pocit, že pomôžu iným. A verím, že aj sebe – na chvíľu nebudú izolovaní a prežijú novú situáciu, ktorá im možno chýbala.

Martina Štefániková

Chcete sa stať súčasťou výskumu?
bit.ly/vyskumosamelosti
fif.disconnect@uniba.sk

INZERCIA

LACNÉ AUTODIELY A NÁRADIE V PETRŽALKE!

www.motora.sk

výdajňa eshopu: Kopčianska 39, tel.: +421 905 501 695, e-mail: info@motora.sk

OLEJE | ADITÍVA | AUTOKOZMETIKA | BATÉRIE | ŽIAROVKY | STAVBA | ZÁHRADA

ALFA

— PIVÁREŇ A REŠTAURÁCIA —

PRAVÁ HUSACINA PRICHÁDZA DO PETRŽALKY!

DOSTUPNÉ HUSACIE HODY V PETRŽALKE

Čaká na vás poctivá, tradičná husacina pripravená tak, ako ju poznáme zo starých slovenských receptov – chrumkavá hus, lokše, dusená kapusta, domáce prílohy a dobré víno a pivo.

- ☛ Kvalitná husacina, ktorú si môže dovoliť každý Petržalčan.
- ☛ Ideálne pre partie, rodiny aj firmy. Radi vám pripravíme cenovú ponuku na mieru pre rodinné oslavy či firemné posedenia.
- ☛ Pravá petržalská atmosféra – dobré jedlo, blízkosť domova a super obsluha.
- ☛ Máme pre Vás pripravený obľúbený nefiltrovaný Plzeň

Tešíme sa na Vás!

Reštaurácia Alfa, Petržalka – husacina, ktorá chutí ako doma!

Rezervácie a ponuky: 0904 820 115 / rezervacie.alfa@1987esTD.sk

PSYCHICKÚ ODOLNOSŤ DETÍ TREBA BUDOVAŤ ODMALA

Pomôcť môže aj to, ak rodič svoju ratolesť nenechá vyhrávať v Človeče, nehnevaj sa.

Zážitková konferencia Aby deťom dobre bolo: Odolnosť detí aj rodičov
18. októbra | 8:00 – 18:00 | ZŠ Černyševského | 49 €/69 € | abydetomdobrebolo.sk

Odolnosť je hlavnou témou zážitkovej konferencie Aby deťom dobre bolo, ktorú už druhý rok organizuje **OZ Rodič Pavou** zadnou v sobotu **18. októbra** na **Základnej škole Černyševského**. Voľne nadväzuje na tému šikany, ktorú na tomto podujatí riešili odborníci v prednáškach, diskusiách a na workshopoch vlni. „*Šikanované deti sa často pýtajú – prečo ja, prečo sa to stalo práve mne? Na konferencii budeme hľadať odpovede na to, čo môžeme urobiť, aby sa to našim deťom nestalo – jednoducho, aby nenasadli na tú negatívnu vlnu šikany, ale aby jej vedeli čeliť*“, zhrňa **Ivett Pavlis**, zakladateľka a výkonná riaditeľka OZ Rodič Pavou zadnou.

Akým spôsobom môžu rodičia budovať v deťoch odolnosť?

Napríklad tým, že každý jeden konflikt budú brať ako výzvu, že je to niečo, kde sa môžeme naučiť, ako takúto situáciu v budúcnosti riešiť a pochopia, že konflikt nie je tragédia, ale príležitosť a výzva. Odolnosť detí treba začať budovať doma, ešte v útlom detstve, keď ich učíme v bezpečnom prostredí prehrávať. Napríklad, už len tým, že ich nenecháme nezaslúžene vyhrávať v Človeče, nehnevaj sa. Ak ho necháme prehrať, máme možnosť reflektovať jeho emócie a jeho prežívanie v bezpečnom prostredí. Ak ho necháme vyhrávať, lebo ono sa potom hnevá alebo plače... potom takáto dieťa príde do kolektívu a nevie zvládnuť horšiu známku či neúspech vo všeobecnosti.

Niečo sa ovplyvniť dá, ale niečo závisí od povahy, ktorá je do určitej miery daná. Z introverta asi extrovert nebude.

Keď majú rodičia viacero detí, väčšinou ich vychovávajú rovnako, ale každé si z toho odnesie niečo iné. Samozrejme, naše správanie ovplyvňuje aj genetika, zdravotný stav či temperament. Ale emocionálna inteligencia a odolnosť, tieto soft skills, sa dajú aj naučiť. Niektoré deti sú šťastné, nič pre ne nie je problém, iné sú plačlivé od malička. Ale záleží na nás, na rodičoch, ako sa k tomu postavíme a či sa pokúsime zmeniť to, aby to mali potom v živote ľahšie.

Existuje prototyp človeka, ktorý je častejšie šikanovaný. Dá sa aj takýmto ľudom pomôcť?

Agresor (šikanujúci) aj obeť (šikanovaný) majú niečo spoločné. Veľmi často majú obaja nízku sebahodnotu. Lebo človek, ktorý je šťastný, má naplnené svoje potreby, nepotrebuje ubližovať iným. A ak to tak nie je, dokazuje si svoju hodnotu, svoju dôležitosť inak, často násilím. No ale kto je potom obeť? V skutočnosti sú to často obaja – násilník aj šikanovaný. Pretože ten, kto ubližuje, si len na naplnenie svojich potrieb zvolil zlú stratégiu. Ja tvrdím jedno – všetci ľudia sú dobrí, len na naplnenie svojich potrieb potrebujú správnu stratégiu. Agresor potrebuje pozornosť, uznanie a nikto mu to nedáva, takže si to kompenzuje tým, že ubližuje iným, aby sa cítil rovnako zle ako on. To je nesprávna stratégia.

Preto potrebujeme doma aj v škole učiť deti naplniť svoje potreby správnym spôsobom, aby vedeli odpovedať na otázku: Aha, som frustrovaný, čo môžem urobiť, aby to tak nebolo?

Vyzerá to jednoducho, ale neviem, či to tak naozaj je aj v živote.

Deti zažívajú vyčleňovanie zo skupiny dennodenne. Ja si myslím, že nástroj na to, aby sa to nedialo, je budovanie odolnosti, asertivity, komunikačných techník ako riešiť konflikty... Takýto predmet by mal byť súčasťou výuky. Už niekoľko rokov to píšem na sociálne siete – a často učitelia odpíšu – veď taký predmet máme, etická a občianska výchova! Okej, ale nech ho majú všetky deti a nech toto všetko zahŕňa, to po prvé. A po druhé, venujme tej etickej výchove rovnakú pozornosť ako matematike.

Vráťme sa ešte ku konferencii – pre koho je teda určená?

Pre všetkých rodičov, kapacita je až tristo účastníkov. Je to konferencia pre well-being celej rodiny. Nedávno vyšla správa, že máme strašne málo detských psychológov a psychiatrov. Preto je dôležité, aby sme sa my, rodičia, naučili ako reagovať, keď sa nám dieťa s niečím zdôverí a nenechali to vyeskalovať do veľkého problému – ktorý ale, bohužiaľ, nebude mať kto riešiť.

Podtitul sľubuje zážitkovú konferenciu – čo účastníci zažijú?

Pripravili sme celodenný program, diskutovať bude 35 odborníkov. Budú tam workshopy – tri bloky po šesť workshopov, zážitkové, v malých skupinách, aby si účastníci skutočne odniesli nástroj, ktorý môžu hneď doma použiť. O jedlo sa postará michelinský šéfkuchár **Michal Kordoš**, ktorý bude variť so školskými kuchárkami. Zážitkom bude ale aj to, že sa rodičia ocitnú v priestore, kde ich dieťa trávi polovicu dňa – a to na mnohých školách nie je samozrejmosťou. Naopak, s výnimkou rodičovského združenia majú vstup do školy v podstate zakázaný. Takže ponúkame aj túto emóciu – možnosť navštíviť priestor školy, aby sa vedeli napojiť na to dieťa a precítiť to, čo cíti ono.

Martina Štefániková

Obchvaty Modry a Pezinka sú opäť o niečo bližšie k realizácii

Kľúčový cestný projekt Bratislavského kraja – obchvat obcí Malokarpatska – je bližšie k realizácii. Vláda SR schválila návrh na určenie investičného projektu „II/502 Pezinok obchvat a II/502 Modra obchvat“ za strategickú investíciu.

„Pre Bratislavský samosprávny kraj to znamená kľúčový krok k výstavbe ciest, ktoré odklonia tranzitnú dopravu z centier miest a zlepšia kvalitu života obyvateľov Pezinka, Modry aj okolitých obcí,“ vyhlásil predseda BSK Juraj Droba. Najbližšie k realizácii má obchvat Modry,

ktorý už má vydané územné rozhodnutie. Nasledovať bude obchvat Pezinka. Ďalšie časti projektu sú v príprave.

Projekt počíta s vybudovaním preložky cesty II/502 mimo zastavaného územia Pezinka a Modry. Celková plocha investície predstavuje 469 860 m². Financovanie sa má zabezpečiť z viacerých zdrojov – z úveru Európskej investičnej banky, z Programu Slovensko 2021 – 2027 a z vlastných zdrojov BSK.

Obchvaty odvedú tranzitnú dopravu mimo centier miest,

Juraj Droba, predseda BSK

čím dôjde k zníženiu intenzity premávky na najvyťaženejšej ceste smerujúcej do Bratislavy. Podľa celoštátneho sčítania z roku 2022 tu denne prejde 12 000 až 17 000 vozidiel. Realizácia stavby prinesie skrátenie cestovných časov, vyššiu plynulosť a bezpečnosť premávky. Očakáva sa aj zníženie hluku, prašnosti a emisií, čo prispeje k lepšej kvalite ovzdušia a zdravšiemu prostrediu pre obyvateľov. Projekt je kľúčovou súčasťou širšieho zámeru – Malokarpatského obchvatu, ktorý má postupne odbremeniť Svätý Jur, Pezinok,

Modru, Dubovú a ďalšie obce v regióne. Ako uviedol predseda BSK Juraj Droba: „**Obchvat prispeje k zmenšeniu kolón, zníženiu emisií alepší aj prepojenie nášho územia so susedným Trnavským krajom.**“ Podľa Drobu ide o dôležitý krok k modernizácii dopravnej infraštruktúry, ktorý uľahčí každodennú dochádzku, podporí rozvoj vinohradníctva, turizmu a celého regiónu Malých Karpát.

Autor textu: Michal Feik (BSK)
Autorka fotografií: Monika Kováčová (BSK)

Obchvat obcí Malokarpatska

- Obchvat Svätý Jur – Pezinok – Modra – Dubová (plánované)
- Križovatka D1 Triblavina
Vybudovanie nového napojenia na diaľnicu D1 s rozšírením existujúcej diaľnice D1 na 8-pruh
- D4 Bratislava-Rača – Bratislava-Jarovce
Projekt nulového obchvatu Bratislavy
- D4 tunel Karpaty (plánované)
- Obchvat Slovenského Grobu a Chorvátskeho Grobu 1. etapa
Prepojenie diaľničnej križovatky Triblavina s cestou III/1059 Chorvátsky Grob – Čierna Voda
- Obchvat Slovenského Grobu a Chorvátskeho Grobu 2. etapa (plánované)
Cesta III/1059 Chorvátsky Grob – Grinava
- D1 Bratislava – Triblavina
Rozšírenie existujúcej diaľnice D1 na 8-pruh
- Sieť existujúcich regionálnych ciest
Preložka cesty I/61 (plánované)
- D1 Triblavina – Senec (plánované)
Rozšírenie existujúcej diaľnice D1 na 8-pruh

Bratislavský kraj sa pustil do energetickej obnovy stredných škôl

Bratislavský samosprávny kraj (BSK) vo veľkom spustil energetickú obnovu viacerých župných stredných škôl. Obnova v hodnote desiatok miliónov eur, ktorá by sa mala zrealizovať v priebehu nasledujúcich mesiacov, je financovaná primárne z fondov EÚ, konkrétne z výzvy Programu Slovensko a čiastočne z vlastných zdrojov BSK.

Juraj Droba
predseda BSK

„Stredné školy na Slovensku často sídlia v budovách, ktoré boli postavené pred niekoľkými desaťročiami. Mnohé z nich už dávno nespĺňajú súčasné technické ani environmentálne štandardy. Energetická obnova stredných škôl je strategickým krokom. Nielen z pohľadu ekonomickej efektivity, ale aj ako dôležitý príspevok k udržateľnosti, zdravšiemu školskému prostrediu a modernejšiemu vzdelávaniu.“

Zvyšovanie energetickej efektívnosti stavieb je jednou zo stratégií ukotvených v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja BSK 2021 – 2027 a cieľov EÚ, pomocou ktorej je možné túto aktivitu uskutočniť. Vybrané modernizované objekty boli zvolené na základe požiadav-

iek výzvy a predchádzajúcej analýzy jednotlivých budov v správe BSK. Hodnotila sa celková spotreba energie objektov, náklady na ich spravovanie a predpoklad úspor.

Zo stredných župných škôl sa energetická obnova budov týka Gymnázia L. Novomeského, Gymnázia I. Horvátha, Spojenej školy Tokajickej, Strednej priemyselnej školy stavebnej a geodetickej na Drieňovej, Strednej odbornej školy polygrafickej na Račianskej, ako aj Gymnázia A. Einsteina, Hotelovej

Stredná odborná škola polygrafická pred rekonštrukciou

Gymnázium Alberta Einsteina pred rekonštrukciou

akadémie na Mikovíniho a Obchodnej akadémie na Račianskej. Z funkčného hľadiska ide o komplexný proces, ktorý zahŕňa zateplenie obvodových múrov, striech a stropov, výmenu okien a dverí za energeticky úspornejšie modely, modernizáciu vykurovacieho systému (napr. prechod na tepelné čerpadlá), inštaláciu riadeného vetrania s rekuperáciou, zefektívnenie osvetlenia (napr. LED systémy so senzormi), integráciu obnoviteľných zdrojov energie (napr. solárne panely) či debarierizáciu objektov.

Celkovou modernizáciou sa zníži spotreba energie až

o 50 – 70 %, čím sa ušetria verejné financie a znížia sa náklady na kúrenie a elektrinu. Rovnako sa zvýši kvalita vnútorného prostredia pre lepšiu pohodu žiakov a uč-

teľov a v neposlednom rade sa dosiahne aj zníženie emisií CO₂. Školy sa tak stávajú aktívnou súčasťou prechodu na zelenú ekonomiku.

„Energetická obnova stredných škôl je viac než len technická modernizácia. Je to investícia do kvality vzdelávania, zdravia mladých ľudí a zodpovedného prístupu k prírodným zdrojom. V čase, keď je klimatická zodpovednosť nevyhnutnosťou a energetická efektívnosť konkurenčnou výhodou, by školy nemali zostať bokom,“ doplnil predseda BSK Juraj Droba.

Autor textu: Michal Feik,
Lucia Forman (BSK)
Autorka fotografií:
Monika Kováčová (BSK)

Obchodná akadémia, Račianska 107 pred rekonštrukciou

NIE SI OK?
Pomoc existuje.

NONSTOP

**NEZOSTÁVAJ SO SVOJIMI POCITMI
A MYŠLIENKAMI SAMA.**

Naša pomoc je rýchla, anonymná a bezplatná.
Navyše sme tu nonstop. Aj pre Teba.

www.niesomok.sk

DIEVČA Z FARY

Slovenská spisovateľka **Soňa Bulbeck** po rokoch strávených na Blízkom východe zakotvila v Petržalke.

Svoju prvú knihu napísala Soňa Bulbeck ako 52-ročná. | Foto: Martina Štefániková

Mnohí ju majú zaškatulkovanú ako autorku románov pre ženy, ale Soňa Bulbeck je doma v rôznych žánroch. V jej bibliografii nájdete cestopisy, detektívky, aj spomienkovú beletriu, v ktorej opisuje svoje zážitky z detských čias. Hovorí, že písať môže len o tom, čo pozná, takže v každej jej knihe je kus skutočnosti. V týchto dňoch má v tlačiarni ďalšiu knihu (už dvadsiatu štvrtú) – a hoci na to nemá vek, ide o autobiografiu. *Dievča z fary* nadväzuje na trilógiu (*Deti z fary*, *Ženy z fary*, *Chlapec z fary*), v ktorej zachytáva zameniť za: spomienky ľudí, žijúcich na evanjelických farách v socialistickom Československu.

TÚLAVÉ TOPÁNKY

Dcéra evanjelického farára sa s túlavými topánkami narodila. Hoci to bolo trochu nedobrovoľné – keďže jej otca prekladali šíriť vieru z miesta na miesto –, vďaka svojej extrovertnej povahe sa s tým zmierovala ľahko. Do štrnástich zažila tri fary a tri základné školy. „Bolo to dobré, lebo človek sa naučil byť flexibilný, nadväzovať nové vzťahy, nové priateľstvá, zvykať si na nové prostredie. Keby som to neabsolvovala, neviem, či by som zvládla tú neskoršiu pätnásťročnú púť po zabraní,“ priznáva.

Najšťastnejšia bola v Prečove, kde bývali do jej desiatich rokov. „Bolo to také to šťastné detstvo – lozenie po stromoch, malotriedka s piatimi žiakmi, každý každého poznal. V roku

1971 sme sa však presťahovali do Párnice. Prvé, čo som videla bol transparent: Víta vás Párnica, socialistická obec. Vládla tam ľažká normalizácia, ocko kresťan len tajne, ľudia sa báli chodiť do kostola. Skrátka – pozícia farárovej dcéry tam vtedy nebola nič moc,“ opisuje.

DIVADELNÍČKA S GEOLOGICKÝM KLADIVKOM

Hoci inklinovala k humanitným vedám, vyštudovala prestížne bratislavské matematické gymnázium GAMČA a neskôr geológiu na Baníckej fakulte VŠT v Košiciach. „Netrpela som, dokonca ma to celkom bavilo,“ smeje sa a dodáva, že vo fachu istý čas v Banskej Štiavnici aj pôsobila („nastúpila som na Geologický prieskum, chodila fárať do Rudných baní, behala som po horách s kladivkom, robila som banské mapy“) – až kým po Nežnej revolúcii nezavreli bane.

Geologické kladivko však bez problémov vymenila za kultúru, ktorú milovala, a manažérsku prácu – najprv v Nadácii Banskej Štiavnice, neskôr v OZ Strom života. Okrem toho učila environmentálnu výchovu, na štiavnickej ZUŠ-ke založila a viedla literárno-dramatický odbor, viedla ochotnícky súbor a pôsobila ako divadelná lektorka. A medzičasom stihla porodiť a vychovať dvoch synov – mimochodom, mladší z nich je známy „standupista“ **Jakub Lužina**.

KEĎ OBAL KLAME

V literárnom diele sa tomu hovorí peripetia, v živote zvrat. V tom Soninom nastal pred päťdesiatkou. Presnejšie, keď mala 46 rokov, rozviedla sa („bolo to priateľské uvedomenie si vyprchania vzťahu, dodnes s exmanželom dobre vychádzame“) a odišla do Londýna – zdokonaľiť sa v angličtine, aby mohla kvalitne lektorovať kvalitné medzinárodné divadelné kurzy.

V Londýne sa zamestnala ako „nanny“, opatrovateľka detí, a vo voľnom čase študovala. V Londýne sa zoznámila so svojím anglickým manželom, architektom **Andrewom Bulbeckom**, s ktorým neskôr žila vo viacerých krajinách Blízkeho východu – medzi

inými v Líbyi, Saudskej Arábii, Kuvajte. „V čase hospodárskej krízy v Anglicku Andy využil ponuku a odišiel tam za prácou. Chcel ma mať pri sebe a keďže išlo o moslimské krajiny, nestačilo, že sme zasnúbení. O ruku ma požiadal na terase reštaurácie v Tripolise v Líbyi, kde pracoval na medzinárodnom projekte. Znie to síce romanticky, ale bolo to pragmatické rozhodnutie,“ smeje sa.

Práve zážitky a skúsenosti z arabských krajín ju nasmerovali na dráhu spisovateľky. Najprv sa o ne delila s čitateľmi v blogoch, neskôr ich začala vydávať knižne. „Učila som angličtinu v bohatých saudských rodinách, videla som im do kuchyne a mohla som si dovoliť o tom písať,“ hovorí. Prvá kniha, *Ženy z Ríjadu*, vyšla v roku 2013. Dvtedy ich napísala vyše dvadsať, a v jej prípade doslova platí – nesúď knihu podľa obalu. Hoci zahalené tváre moslimských žien dávajú tušiť ženské romány, v skutočnosti ide často o spoločenské romány, plné realistických postrehov, odhaľujúcich život na Blízkom východe či o cestopisy.

A nielen to. Vlni jej vyšla kniha *Cesta na Donbas*, kde odtajnila skutočný príbeh svojej babičky, ktorá prežila desať rokov v gulagu.

POVIEDKY Z DRAŽDIAKA

Smutná udalosť spôsobila, že sa pred pár rokmi vrátila na Slovensko. V roku 2018 jej manželovi diagnostikovali zhubný nádor mozgu. „Dávali mu pár týždňov života, nakoniec prežil rok. Bol to najhorší rok môjho života. Striedali sa chvíle nádeje, keď mu bolo lepšie, s okamihmi, keď som každý večer zaspávala s tým, že sa zobudím ako vdova,“ spomína.

„Stále ma presviedčajú, aby som napísala ešte niečo zo Saudskej Arábie, ale nie, tá krajina sa zmenila, už je to osem rokov, čo som preč. Je to niečo, čo je za mnou. Navyše, ja nie som človek, ktorý pozerá do minulosti,“ hovorí Bulbeck, ktorá už tri roky žije v apartmáne na brehu Draždiaka. A píše poviedky. „Hovorím tomu – ľažkej bizár,“ smeje sa. „Uvidíme, kedy z nich bude kniha, zatiaľ ich mám iba pár. Veľká väčšina je vodných. To, že mám Draždiak pod oknom, sa v nich odrazilo,“ uzatvára.

Martina Štefániková

SKRYTÉ PRÍBEHY PETRŽÁLSKÉHO UMENIA

STRATENÉ UMENIE SÍDLISKA

u. fond
na podporu
umenia

Nie všetky umelecké diela, ktoré boli vytvorené v rámci výtvarného dotvorenia sídliska, mali to šťastie a prežili do dnešných dní.

UMENIE Aj keď veľkú väčšinu môžeme obdivovať a spoznávať dodnes, niektoré sa zachovali iba na fotografiách a sú aj také, o ktorých ostala už len zmienka v archívnych dokumentoch. Výskum však nie je na konci a stále sa môžu objaviť dokumenty, ktoré odhalia ďalšie skryté príbehy petržalského umenia. Diela, ktoré boli z rôznych dôvodov

odstránené, predstavíme v rámci našej pravidelnej rubriky postupne v dvoch častiach – v októbrovom čísle sa dozvieme napríklad o tom, že budovu obvodného zdravotného strediska na Rovniankovej ulici, kedysi zdobilo dielo významného slovenského umelca Jozefa Jankoviča EKG. V novembri sa zasa dočítate, čo všetko skrývali interiéry základných škôl.

Dúfame, že aj tým, že sa ľudia dozvedajú o zaujímavých príbehoch týchto diel, sa v budúcnosti zamedzí ich ničeniu alebo realizácii nevhodných zásahov, ktoré by diela nenávratne poškodili. V Petržalke máme totiž úžasnú a pestrú galériu umenia vo verejnom priestore, o ktorú sa treba patrične starať.

Príroda – rekreácia – šport, 1987
akad. mal. Peter Günther, Znievska 15

Dielo z roku 1987 od **Petra Günthera** sa kedysi nachádzalo na atike nad terasou domu na Znievskej ulici. Téma diela *Príroda – rekreácia – šport* mala reflektovať blízkosť jazera Draždiak, ktoré bolo plánované ako veľkolepý športovo-rekreačný areál. Dve časti diela, ktoré boli vytvorené kombináciou epoxidových reliéfov a maľby, mali rozmery 2 x 14 metrov resp. 2 x 20 metrov. Snímka celého diela sa zatiaľ neobjavila, ale vďaka fotografovi Jurajovi Bartošovi máme zaznamenanú aspoň jeho časť.

Reliéf na tému plemenárstva, 1988
akad. mal. Milan Dobeš, Starohájka 29

V roku 1988 bol na výtvarné dotvorenie vstupnej časti budovy Štátnych plemenárskych podnikov oslovený výnimočný výtvarník **Milan Dobeš**. Budova aj inštitúcia sa dodnes nachádzajú na Starohájskej ulici, v areáli dostihovej dráhy. Dobeš definoval koncept v librete k dielu svojou typickou čechoslovenčinou takto: „*Kompozične určujem optický reliéf sústavou kruhov a jeho výsečí na základnej ploche štvorcového obdĺžnika. Dva horizontálne postavené polkruhy na bokoch vstupujú do rytmického napätia s ústredným kruhom, ktorý ma zasa v kompozičnom protiklade vpísané výseče kruhov a v centre nesie dva gravírované prstence (symboly samčej a samičej buňky) obepínajúci zrkadlové konkávne plochy s farebným efektom (náznač buňkového jadra). Tento stred má hĺbkové svetelne-kinetické pôsobenie, reaguje na dianie v priestore zrkadlením, mení sa pri pohybe ľudí a pri meniacich sa pohľadových uhloch návštevníkov.*“

Každý, kto pozná charakteristický rukopis Milana Dobeša, si vie približne predstaviť, ako toto dielo z plastu, kovu a skla mohlo vyzeráť. Mohli by sme jeho kompozíciu s rozmermi 250 x 165 x 28 centimetrov obdivovať dodnes, keby neprebehla prestavba vstupného priestoru budovy, pri ktorej bolo dielo demontované. Naspäť na stenu sa dostalo iba jeho torzo v podobe dvoch zlatých prstencov so symbolmi samčieho a samičieho pohlavia, ktoré sú vytrhnuté z pôvodného konceptu a sú umiestnené nad medzipodestou schodiska.

EKG, 1981

akad. soch. Jozef Jankovič, Zdravotné stredisko Rovniankova 1

Budova obvodného zdravotného strediska na Rovniankovej ulici bola postavená koncom 70. rokov 20. storočia a išlo o prvé zdravotné stredisko sídliskovej Petržalky. Zaujímavosťou je, že tu bolo od roku 1982 na fasáde umiestnené dielo významného slovenského výtvarníka **Jozefa Jankoviča**, ktorého návrh bol vytvorený v tom čase jedinečnou technikou – moduláciou tvarov počítačovým softvérom. Návrh bol následne pretransformovaný vo forme kovového reliéfu. Dielo v roku 1993 pri rekonštrukcii budovy odstránili. Reliéf vytvorený rovnakou metódou počítačovej modulácie, ale technikou betónového reliéfu, je dodnes zachovaný na budove ŽSR na Kováčskej ulici, neďaleko Novej tržnice.

Plastika pre Univerzálnu prevádzkovú budovu, 1991

akad. mal. Eduard Antal, Kutlíkova 17

Univerzálna prevádzková budova bol oficiálny názov stavby, ktorú poznáme ako Technopol. Bola postavená v roku 1984 ako administratívna budova podľa návrhu architekta Rudolfa Masného a so svojimi 90 metrami je dodnes druhou najvyššou budovou v Petržalke (po Aupark Tower). V rámci jej výtvarného dotvorenia bolo navrhnuté dielo, ktoré bolo situované do trávinatej plochy pred budovou na strane od Romanovej ulice.

Sochár **Eduard Antal** navrhol objekt úctyhodných rozmerov s výškou až osem metrov, ktorý pripomínal strom. Oceľový kruhový nosník tvoriaci kmeň držal korunu z vyleštených hliníkových plechov. Pri posudzovaní návrhu komisia odporučila „na zvýraznenie umeleckého dojmu“ zväžiť kinetickú formu, takže by sa buď celý objekt alebo jeho vrchná časť pripomínajúca aj turbínu, točila. Či to tak nakoniec bolo, nevieme zatiaľ potvrdiť, a nevieme ani presne určiť, kedy a prečo bolo dielo odstránené.

Martin Kleibl

Realizáciu výskumu podporil z verejných zdrojov formou štipendia Fond na podporu umenia.

KINEDOK V KNIŽNICI: AGENT ŠŤASTIA

Ako šťastná ste boli včera? Vlastníte chladničku? Koľko máte kôz? Formulár na výpočet šťastia zahŕňa 148 podobných otázok. Amber, ktorý žije s chorou mamou, túži sa oženit' a pracuje pre vládu, ktorá mu napriek tomu odmieta udeliť občianstvo, keďže je členom nepálskej menšiny a polu s pohodovým kolegom Gunom Rajom pracuje pre Centrum hrubého národného šťastia, vládnu inštitúciu, ktorá má za úlohu zbierať údaje o šťastí občanov. Navštevujú mestá i horské dedinky a bavia

sa s miestnymi o ich spokojnosti. Vláda dúfa, že výskum potvrdí pozíciu Bhutánu ako jednej z najšťastnejších krajín sveta. Pohľady do súkromia respondentov však ukazujú, že život v himalájskom kráľovstve nie je pre všetkých rozprávkou. Čo sa skrýva za číslami, ktoré sa použijú na výpočet hrubého národného šťastia?

Dokumentárny film Agent šťastia nakrútilo bhutánsko-maďarské režisérske **Arun Bhattacharai** a **Dorottya Zurbó** v roku 2024.

9. október | 17:30
Kinedok v knižnici
Knižnica Vavilovova 26, Klub pod terasou

PETRŽĽSKÉ SÚZVUKY FERKA URBÁNKA 2025

Už viacero desaťročí rokov Miestna knižnica Petržalka dáva možnosť začínajúcim neprofesionálnym literátom a básnikom, aby odhalili svoj talent verejnosti. Slávnostné vyhodnotenie 36. ročníka celoslovenskej literárnej súťaže Petržalské súzvuky Ferka Urbánka, spojené so seminárom s porotcami **Martou Hlušikovou**, **Erikom Ondrejičkom** a **Dadom Nagyom** môžete zažiť na konci októbra.

Večer kreatívneho písania – dobré rady pre začínajúcich autorov
23. októbra | 17:30
Knižnica Prokofievova 5

Slávnostné vyhodnotenie
36. ročníka PSFU 2025 a seminár
24. októbra | 10:00 – 13:00
Cik Cak Centrum Jiráskova 5,
Knižnica Prokofievova 5

HALLOWEEN V KNIŽNICI

Do Spojených štátov priniesli Halloween – ktorý má pôvod v keltskom sviatku Samhain – írski a škótski prisťahovalci v 2. polovici 19. storočia. V Európe sa rozšíril až koncom 20. storočia, no dnes je bežnou súčasťou kalendára zábavných sviatkov. Osláviť ho môžete aj s petržalskou knižnicou. Pozýva na halloweenske čítanie, tvorivé dielničky, súťaže a ďalšie straši-plaši aktivity. Kostým je vítaný!

29. október | 17:00
Knižnica Vavilovova 26,
Klub pod terasou

HUDOBNÉ ŠTÚDIO

Po veľkej rekonštrukcii petržalskej knižnice na Vavilovovej 26 v roku 2023 sa do vynovenej pobočky vrátilo aj Hudobné štúdio. V Klube pod terasou sa môžete započúvať do jazzu, rocku, popu, punku, klasiky, zahraničnej aj domácej tvorby na desiatkach LP alebo CD nosičoch – pričom mnohé sú už dnes skutočnými raritami, ktoré nájdete len vo fajnšmekerských audiozbierkach.

Súčasťou hudobného štúdia je aj doplnujúca hudobná literatúra, knižné biografie, či notový materiál pre začiatočníkov a mierne pokročilých.

Knižnica Vavilovova 26,
Klub pod terasou

Pripravila
Viera Némethová a Rebeka Ōsziová
Knižnica Petržalka

KULTÚRNE ZARIADENIA PETRŽALKY

[f kulturavpetrzalke](#) [@ kultura_v_petrzalke](#) [www.kulturavpetrzalke.sk](#)

OKTÓBER 2025

**DOM KULTÚRY
ZRKADLOVÝ HÁJ**

st 01.10. | 16:00 |
vstupenky v pokladni DKZH
KYTICA POZDRAVOV
Zahájenie Seniorfestu

št 02.10. | 20:00 | 10 - 18 €
ČVALENKY KRST
+ TONO S
krst albumu ZADLUŽENÝ

ut 07.10. | 15:00 - 20:00
NESTARNÚCE MELÓDIE
Duo Servus

st 08.10. | 16:00 - 20:00 |
vstup voľný
SPOLOČENSKÉ HRY

št 09.10. | 20:00 | 10/ 12 €
VOJTÍK
+ ZABIŤ FRANTIŠKA
dvojkoncert
experimentálnych umelcov

pia 10.10. | 17:00
REBEKA / sPOT
tanečno-divadelné
predstavenie

so 11.10. | 15:00 - 21:00
TICHŠIE PROSÍM / sPOT
15:00 SILENT (EN)
audio performancecia
16:30 SILENT (CZ)
audio performancecia
18:00 INKLUZÍVNA PÁRTY
silent párty

ne 12.10. | 16:00 | 10/ 12 €
ROZPRÁVKOVÁ NEDELA
TÁRAJKO A POPLETAJKA
- NARODENINOVÁ PÁRTY
najlepšie scénky a videoklipy

po 13.10. | 13:00 | 5 €
DIVADLO ŠTÚDIO TANCA:
SÚČASNÝ ČO?
edukatívne predstavenie

po 13.10. | 19:00 | 12 €
DIVADLO ŠTÚDIO TANCA:
RE-MEMBER
scénické dielo
s prvkami polyfónie

pia 17.10. | 19:00 | 13/ 17 €
POP2
(personzeropersontoo)
divadelná premiéra

so 18.10. | 19:00 | 22 €
HOMO PANELLUS
(ČLOVEK PANELOVÝ)
divadelné príbehy zo života
na panelovom sídlisku

ne 19.10. | 19:00 | od 12 €
KRST GENEZA
moderný jazz x hip-hop
v plnej sile

št 23.10. | 19:00 | 35 - 49 €
VEČER S VÁCLAVEM
NECKÁŘEM
najsilnejšie balady akusticky
a v originálnom podaní

pia 24.10. | 19:00 | 8/ 12 €
TEATR NOWY PROXIMA (PL)
KORA.BOSKA
bláznivé Poľské predstavenie
v rámci festivalu Drama
Queer, ktoré búra konvencie

so 25.10. | 19:00 | 25 €
VEČER AUTENTICKÉHO
FOLKLÓRU - PRIEREZ
NAJÚSPEŠNEJŠÍCH
VYSTÚPENÍ

ne 26.10. | 19:00 | 25 - 35 €
PODZIMNÍ EXPRES
láskyplná komédia

po 27.10. | 11:00 | 8 €
ZAHRÁTE MI MANŽELA
ALEBO MALIAR IZIEB
divadelné predstavenie

po 27.10. | 18:00 | vstup voľný
FS POLENO + KUŠTÁROVCI
vystúpenie folklórneho súboru

ut 28.10. | 19:00 | 30 €
KLENOTY ČESKEJ KOMÉDIE
CENA ZA NĚŽNOST
príbeh o matke a dcére
a jednom astronautovi

st 29.10. | 16:00 |
vstupenky v pokladni DKZH
Z ÚCTY K VÁM
záver Seniorfestu

DOM KULTÚRY LÚKY

pia 03.10. | 19:00 | 10 €
STRETNEME SA V PARÍŽI
komédia, ktorá pobaví nielen ženy

so 04.10. | 19:00 | 5/ 7 €
HROMOBYTIE
THE BUTCHERS
a MERSEGER
slovenský metalový clash

st 08.10. | 19:00 | 10 €
ROZHOVORY SO SMRŤOU
činohra, čierna komédia

pia 10.10. | 20:00 | 15 €
KONCERT BLANCH
S KAPELOU - HER IN ME
speváčka s novým albumom

so 11.10. | 10:00 | 20 €
AKADÉMIA MÓDNYCH
LÍDROV
nie len o pekných šatách

po 13. - 31.10. | 16:00 |
vstup voľný
TAK TO VIDÍME MY
8. ročník výstavy fotografií
očami ľudí s telesným
postihnutím

št 16.10. | 18:00 | 20 €
TVORIVÝ BABINEC
S MARTINKOU
kozmetická taštička

so 18.10. | 17:00 | 5/ 7 €
ZVUK 25 - o zmysle zvuku
psychika | fyzika | sound art ...

ut 21.10. | 19:00 | 15 €
LUKÁŠ LATINÁK:
TATranský POETICKÝ
BIFTEK

št 23.10. | 18:00 | 25 €
LADIES ART
výtvarný večer s Monikou
inšpirácia Vincent van Gogh

pia 24.10. | 16:00 | vstup voľný
ČAJ O ŠTVRTEJ
Fortuna Duo

so 25.10. | 17:00 - 22:00 | 7 €
PANEL DISKA - OLDIESKA
najväčšie hity všetkých čias

ne 26.10. | 10:00 | 5 €
ROZPRÁVKOVÁ NEDELA
NO POČKAJ MARFUŠA

ne 26.10. | 16:00 | 5 €
HALLOWEENSKA PÁRTY
pravá strašidelná nálada!

ut 28.10. | 19:00 | 21 - 24 €
FRAGILE
slovenská vokálna skupina

CC CENTRUM

št 09.10. | 10:30 | vstup voľný
PESTROFARBENÝ SVET
MOJIMI OČAMI
finisáž výstavy
Františka Tótha

pia 10.10. | 16:00 | vstup voľný
SRDCOM PÍSANÉ,
DUŠOU HRANÉ
literárno-dramatické pásmo

st 15.10. | 17:00 | vstup voľný
CESTOVATEĽSKÝ KLUB:
FILIPÍNY
prezentuje Milada Mili
Konečná

pia 17.10. | 18:00 | vstup voľný
MUSIC MOMENTS
ANKA GAJOVÁ
hudobný recitál

ne 19.10. | 13:00 - 18:00 |
vstup voľný
SME NA TRATI VOL. 3
električka prepája kultúru
v Petržalke

št 23.10. | 17:00 | vstup voľný
ZLATÉ TELEVÍZNE
NÁVRATY - KARIN HAYDU
známa a obľúbená herečka

**DOČASNÝ
KULTÚRNY PRIESTOR**

pia 19.09. - 12.10.
ZUZANA PUSTAIOVÁ:
SURVIVAL GUIDE
vernisáž: 19.09.2025 o 18:00

pia 17.10. - 31.10.
PETER BARAN:
FRAGMENTY UKRAJINY
vernisáž: 17.10.2025 o 18:00

SME OTVORENÍ KAŽDÉMU, KTO SA CHCE ZLEPŠOVAŤ

Koncom apríla 2025 vznikol na zelenom sídlisku nový hokejový klub pre deti a mládež – **Petržalka Hockey Team**. Keďže sú už malí hokejisti oficiálne zaregistrovaní Slovenským zväzom ľadového hokeja (SZĽH), vo svojej domovskej hale Veolia Aréne Draždiak sa usilovne pripravujú na premiérovú sezónu – prvé zápasy už majú za sebou.

„Pre mňa je najväčšou ambíciou viesť deti k hokeju správnou cestou,“ hovorí tréner Filip Honz.
Foto: MiÚ Petržalka

Hlavným trénerom Petržalka Hockey Teamu je **Filip Honz**. Než začal budovať petržalský hokejový tím, pôsobil ako asistent trénera vo viacerých bratislavských kluboch: HC Petržalka 2010, HC Slovakia Talents a napokon HC Lamač. Je držiteľom trénerskej licencie C a účastníkom medzinárodného Rudi-Hiti Camp v Slovinsku, kde pôsobil po boku „zlatého“ reprezentačného trénera Švédska U18. Filip Honz v rozhovore prezradil, aké sú ambície nového tímu, ale aj to, prečo sa ho rozhodol trénovať.

Petržalka Hockey Team sa začal formovať v apríli 2025. V akom stave je dnes?

Pôvodným zámerom boli len hokejové krúžky. Chceli sme, aby si deti mohli vyskúšať hokej, trebárs na mesiac, za dobrú cenu (dvojhodinový tréning stojí iba 10 eur, pričom si môžu požičať kompletný výstroj, pozn. red.) a v dostupných poobedných časoch. Vytvorenie klubu iniciovala skupina rodičov, ktorých deti už hrávali hokej a ktorým sa veľmi páčilo naše zázemie, prístup a možnosti. A tak okrem krúžkov vznikol aj oficiálny hokejový klub.

Aktuálne sme zapojení do zväzových súťaží pre kategóriu 4. a 5. ročník Slovenskej ligy (mladšie ročníky SZĽH nerobí). Podarilo sa nám naplniť vekovú kategóriu HP5 (5. ročník ZŠ) aj hokejovú predprípravku HPP (najmä 2. a 3. ročník ZŠ). Ostali nám nejaké voľné miesta v kategórii HP4 (4. ročník ZŠ). Spolu s krúžkami sa dá teda povedať, že máme pokryté všetky vekové kategórie – od škôlkarov až po piatakov na základnej škole.

Ako prebieha nábor hráčov – musia spĺňať nejaké predpoklady? Je možné prihlásiť sa do klubu aj počas sezóny alebo len v konkrétnych mesiacoch?

V podstate to funguje tak, že keď má niekto záujem, príde sa ukázať na klubový alebo krúžkový tréning, a tam si ho tréneri otestujú a vyhodnotia, do akej kategórie patrí a či spĺňa hrácke podmienky na to byť súčasťou danej kategórie alebo či treba ešte niečo dotrénovať.

Čo sa týka začínajúcich hráčov a fanúšikov hokeja, k dispozícii sú aj spomínané hokejové krúžky, kde sa môže hocikto naučiť korčuľovať alebo si vyskúšať viac zo samotného hokeja.

Ak sa mu to zapáči a rád by sa hokeju venoval na vyššej úrovni, priradíme ho do hokejovej predprípravky v Petržalka Hockey Team a začne trénovať na klubovej úrovni.

Koľko má klub hráčov?

Aktuálne máme 46 hráčov – osemnásť v hokejovej predprípravke a dvadsaťosem v hokejovej prípravke. Najpočetnejšia je kategória, ktorá hrá aj najvyššiu súťaž, čiže prípravka – piataci. Na tréningovej jednotke sa však objavuje viac hráčov, keďže u nás hostujú aj deti z iných klubov.

Hokej už dávno nie je len mužským športom, ako je to u vás – trénujú aj dievčatá? Majú svoj tím?

Áno, máme v klube aj dievčatá, v najmladšej kategórii, ale je pravda, že na Slovensku v ženskom hokeji oproti okolitým krajinám trochu zaostávame. V nižšom ročníku sa rozdiely medzi chalanmi a dievčatami nerobia, majú rovnaké podmienky na tréningovanie a spoločný hrácky rast. Rozdiel prichádza až v starších ročníkoch, v doraste, kedy sa hra stáva fyzickejšou. Na naše nižšie ročníky to vplyv nemá, sme otvorení každému, kto sa chce zlepšovať. Chlapci a dievčatá trénujú spoločne, nepotrebujú špeciálny tím. Samozrejme, ak bude v klube veľa dievčat, nie je problém postaviť ho.

Ako často deti trénujú?

Tréningový cyklus je rozdelený na dve kategórie – predprípravku a prípravku. Tréningy trvajú zvyčajne dve hodiny. Hodinu sa trénuje na ľade, hodinu na suchu.

Pre rodičov malých hokejistov je často najväčším problémom výstroj. Spomínali ste, že je možnosť zapožičať si ho. Je to spoľahlivé?

Náš klub ako jeden z mála zapožičiava kompletný výstroj. Je nám jasné, že deti sú nevyspytateľné, raz ich baví to, potom zase niečo iné a je zbytočné kupovať nový výstroj, ak ich po dvoch týždňoch hokej prestane baviť. Práve preto sme sa rozhodli umožniť zapožičanie kompletného výstroja (okrem korčúl) úplne zadarmo.

Malí hokejisti z Petržalka Hockey Team už majú za sebou prvé zápasy. | Miú Petržalka

Stali ste sa trénerom celkom nového hokejového tímu. Prečo ste sa na to dali?

Zjednodušene: ak by ambiciózný tréner uvidel podmienky, v ktorých môže vychovávať budúcich hráčov, a táto možnosť sa naskytne na štadióne v jeho blízkosti, neváhal by. A ja som presne taký. V hlave mi to začalo vrtieť ešte v minulej hokejovej sezóne, keď som videl pri Draždiaku novú halu. Logicky som bol zvedavý, či sa počíta aj s novým klubom. Počítalo – a musím povedať, že som si to tu hneď zamiloval. Sledovať, čo títo ľudia vybudovali a ako sa o to starajú, je až neskutočné. Hneď mi bolo jasné, že by som veľmi rád prispel k rastu klubu mojimi skúsenosťami. A druhá vec, som Petržalčan, som tu doma, a nie je nič lepšie ako byť doma v robote. (Smiech.)

Predpokladám, že je v tíme viacero trénerov? Môžete ich predstaviť?

Máme ešte dvoch skúsených mladých trénerov – Dominika Viteka a Sama Andreka. Obaja sú moji trénerskí kolegovia dlhší čas, sám som si ich vybral a nemohol som spraviť lepšie. Ich trénerské a hráčske skúsenosti dodávajú klubu potrebnú energiu a keď sú kolegovia navyše aj kamaráti, ktorým dôverujete, vie to ísť správnym smerom.

Keď hovoríte o správnom smere – máte nejakú špeciálnu trénerskú taktiku, plán, systém, skrátka nič, čo v inom klube nenájdeme?

Každý dobrý tréner má svoju taktiku, plán, ktorým sa riadi. Ak by sme ho mali všetci rovnaký, tak by sme boli všetci rovnako dobrí, no nie? (Smiech.) To, čo nás môže odlišovať od ostatných klubov je podľa mňa rodinné priateľské prostredie, výborný kolektív a skvelé podmienky na tréningy.

A čo sa týka taktiky, nemal by som ju prezrádzať... (Smiech.) Poviem aspoň to, že rád prepájam staršie tréningové metódy s modernými a som zástanca idey, že deti sa majú hrať. Ale správnym spôsobom.

Čo je pre vás, ako trénera celkom nového klubu, najdôležitejšie?

Začiatok. Teraz sa snažiť a vraziť do klubu čo najviac času a energie, vybudovať ho na správnych základoch a postupne modernizovať a rozširovať. Raz som od jedného úspešného človeka počul – „koľko do života dáš, toľko sa ti vráti“ – a presne tým sa riadim. Ako som spomínal, vidím, koľko snahy a úsilia vkladajú do klubu ľudia okolo mňa a chcem im s tým pomôcť a nezaťahovať.

Kategórie sme otvorili, prihlásili sme sa do súťaží, prvý malý cieľ máme teda za sebou. Teraz už len pokračovať.

Mimochodom, sú nejaké úskalia, s ktorými sa takýto mladý tím musí potýkať?

Teraz budem trochu kritický. Asi najväčšie úskalie je závisť – závisť niektorých klubov, ktoré nás očierňujú, lebo sa rodičia rozhodli, že ich deti prejdú k nám. Nepáči sa mi, že na jednej strane s úsmevom na tvári tvrdia, ako všetko robia pre deti a hovoria „dajte deti na hokej“, ale nevytvoria im podmienky a rodičia sa preto rozhodnú odísť, tak im robia problémy a vinia z toho iných.

My sme, podľa mňa, prišli s výbornými podmienkami a výrazne rozširujeme ďalšie možnosti pre deti a rodičov. Samozrejme, že od iných klubov nečakám podporu a gratulácie, ale účelové námietky a detinské sťažnosti na úplne nezmysly sú dosť smutnou vizitkou. Ak sa nejaký rodič rozhodne, že našiel lepšie podmienky pre rast svojho dieťaťa, prečo mu máme brániť?

Niektoré kluby robia rodičom pri prestupe ich detí do iného klubu veľké problémy, viacerí hokejisti si to zažili. Považujem to za absurdné. U nás má každý písomne garantované, že ak sa hocikedy rozhodne, že niekde inde majú preňho lepšie podmienky, môže odísť a nikto mu nebude nijako brániť ani klásť žiadne prekážky.

Aké máte s klubom ambície?

Mojou najväčšou ambíciou je viesť deti k hokeju správnou cestou, nerobiť z nich iba hráčov, ale aj správnych, silných ľudí. Ak o pár rokov príde za mnou zverenec, ktorý bude v živote úspešný, či už po športovej alebo inej stránke, a povie mi, že si na mňa pamätá a že aj kvôli nám si dokázal nájsť správnou cestu, budem spokojný. Momentálnou ambíciou je vybudovať klub postupnými krokmi a postupne rozširovať hráčsky káder.

Martina Štefániková

Veríme, že hokej v Petržalke má budúcnosť

Hokejový klub Petržalka Hockey Team funguje aj vďaka podpore spoločnosti Veolia Energia Slovensko, a.s. „Podpora športu je pre nás dôležitá, preto pravidelne podporujeme športové kluby v mestách, kde pôsobíme,“ približuje generálny riaditeľ Peter Dobrý. „Klub Petržalka Hockey Team sme podporili finančným darom z našej nadácie, ktorá prispela na nákup športových pomôcok, na organizáciu turnajov a na ďalšie aktivity. Pre spoluprácu sme sa rozhodli preto, lebo veríme, že hokej v Petržalke má budúcnosť a zároveň chceme prispieť k tomu, aby deti trávilí zmysluplne svoj voľný čas,“ vysvetľuje.

Aj keď býva sponzorovanie športových klubov často naviazané na výsledky, Peter Dobrý hovorí, že uprednostňujú iné hodnoty. „Mladým hokejistom prajeme veľa úspechov v súťažiach a budeme radi, ak tento klub vychová budúcich úspešných hokejistov. Našu podporu vnímame ako investíciu do zdravia mladej generácie, do športovej výchovy a do budovania tímového ducha. Úspechy na ľade sú vítaným bonusom,“ uzatvára.

Chcete vedieť viac? Napište nám na hokejovyclub@petrzalka.sk

„Kra bičku som dala nabok a pokračo- vala v triedení oblečenia a vrátila som sa k nej až večer v posteli. Bola som veľmi zvedavá, čo v nej je a vedome som... (znenie tajničky).“ Soňa Bulbeck CESTA NA DONBAS Výhercom krížovky zo septembro- vého čísla 09/2025 sa stáva Milan Horčiak. V októbrovom čísle hráte s vyda- vatelstvom Naše rodina o príbeh o pátraní po utajenej minulosti jednej rodiny vychádzajúci zo skutočných udalostí – Cesta na Donbas – od slovenskej autorky Sone Bulbeck. Držíme palce!						Pomôcky: Loa, TSB, almen, raabe, Oikata, EMP	Potom	A podobne (skr.)	Chorvátsko (kód)	Japonské sídlo	Nemecký prozaik (Wilhelm, 1831-1910)	5. časť tajničky	Had z knihy džunglí, i KÁ
Nizky kopec													
Omotáva pradivom													
Hniezdo (bás.)	Špinil blatom (zried.)	Spisová skr.	Sudovitá nádoba										
Otrhanec, po česky (nár.)								Krásavec (pejor.)					
Popevok			Mlád'a kravy										
Hlas hada			Značka Pascalu										
Autor: Blah.	Tadiaľto, týmto smerom	Trocha, máličko (hovor.)	Skákať, po anglicky	Poomývaj	Zvratné zámeno EČV Malaciek			Predpona nepravý Vlhkosť, mokro	Počnúc Latinská spojka				
4. časť tajničky									Prémiová nafta Existuješ				
Značka akumu- látorov						Ilava (EČV) Boxerská (skr.)		Obydlie turistu Akváriová rybka					
Budovy					Pichali rohami Šúchala, drhla					Chem. zn. lítia Obraz pri premietaní			
Programo- vací jazyk				Ukazovacie zámeno Omámila liehom			Přř Požíva jedlo		Cestovný doklad Poloniny, po nemecky				
Trnava (EČV)			Plúž Natiahla na nohy		Ego Miliampér (zn.)			Ár, po česky Lieč		Nízke napätie (skr.)	Abtesla (zn.)		
Kopáním obrobíme							Zemina Patriace Markovi						
	Značka tampónov	Udierala Lekár (hovor.)					1. časť tajničky Patriáci Samkovi						
Vydula					Ciciam Mlád'a kozy						Postav sa	Len, jedine	
Jestvovala, žila					Pohrebná hostina Mesto v USA			Nemotaj, nesplietaj Agneša (dom.)					
	Krupina (EČV) Meno Izidora			Lomená čiara Skr. mena Ježiš					Tsumed (kód letiska) Koniec, po anglicky				
Imunitný test (skr.)			2. časť tajničky Dovnútra							Na to miesto, tam Dvojhláska			
3. časť tajničky													
Pokry rosou					Starorímsky pozdrav, buď pozdravený (z lat.)			Poplatok štátu					

Odpovede zasielajte na e-mail noviny@petrzalka.sk do **26. októbra 2025** v predmete správy so slovom Tajnička.
Zaslanie viacerých e-mailov nezvyšuje vaše šance na výhru.